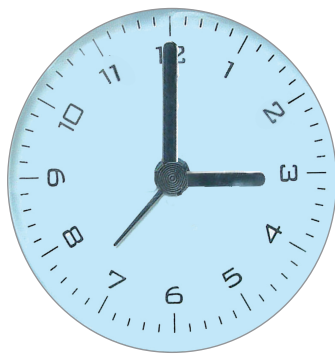

Kohaliku elu edendamiseks ja kogukonnaliikmete koolitamiseks mõeldud Kohaliku omaalgatuse programmi taotluste esitamise tähtaeg on edasi lükatud 15. aprillini

Loe lk 2

Kui põllud janutavad ja loog on maas, siis peab põllumees taevast teraselt silmas, taevasse vaatavad ka meteoroloogid, meremehed ja enamus õhuliiklusega seotud inimesi. Taevastest asjadest

Loe lk 8

Eesti läheb suveajale üle 30. märtsil kell 3 öösel, mil tuleb kellaosuteid keerata tunni võrra edasi. Märtsi viimasel pühapäeval lähivad suveajale üle kõik Euroopa Liidu liikmesmaad. Suveaeg lõpeb oktoobri viimasel pühapäeval kell 4 öösel, mil tuleb kellaosutid nihutada ühe tunni võrra tagasi.

ISSN 1736-4809

9

771736 480015

Tänavune sädeinimene tuleb Nissi vallast

Eile pärastlõunal kuulutasid Harju Maavalitsus, Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus ja Kodukant Harjumaa välja maakonna tublimad tegijad. Kümnnendat aastapäeva tähistav Kodukant Harjumaa kuulutas välja konkursi Sädeinimene 2007 võitja. Tiitli viis koju Olvia Laur (pildil esiplaanil) Nissi valla Lehetu külaseltsist, kes esindab seltsi ka Lääne-Harju Koostöökogus. Sädeinimest valiti juba viiendat korda. Välja kuulutati ka konkursside Aasta Ettevõtja, Aasta Toetaja ning esmakordselt läbi viidud Aasta Tegu ja Aasta

Kodanikeühendus võitjad. Harju Maavalitsuse poolt pidulikkust sündmusest osavõtjaid tervitama tulnud Nikolai Vojeikin ütles, et kodanikeühenduste osa tänases ühiskonnas on väga tähtis. Positiivseks näiteks tõi ta Kodukant Harjumaa, mis juba nii tugevaks kasvanud, et jagab ise aktiivsetele inimestele tunnustust. Laulasmaal toimunud pidulikku ürituse kontserdiosa sisustasid Laulasmaa kooli lapsed ja Saku poisteansambel.

Loe lk 3

TV kava
lehekülgedel 12 - 15

Teisipäeval, 25.märtsil väisas Harjumaa põllumajandusminister Helir-Valdor Seeder. Visiidi eesmärk oli tutvuda maakonna erinevate tootmisettevõtetega, põllumajandussektori inimeste ja omavalitsusjuhtidega. Kõige teravamalt kerkisid üles maapoliitika ning regionaalpoliitika teemad. Kokkuvõttes jäi minister Harjumaa visiidiga rahule

Loe lk 2

Üks Eesti suurimaid elektroonikatoodete koostetehaseid, autotööstuse tarnija Stoneridge Electronics laieneb ja rajab Tänavsilma tehnoparki 260 inimesele tööd andva tehase

Loe lk 4

Laulasmaa Kooli lasteaias korraldati teatrikuu keskel suur teatripäev. Paljudes lasteaiades õpivad lapsed teatrikuuks selgeks mõne näidendi. Õpitut esitatakse vanematele ja ka teistele rühmadele. Et enamasti rohkem esinemisi pole, siis tekkiski idee oma õpetajate tublit tööd ja laste ilusat esinemist suuremale publikule näidata

Loe lk 10

Juhtkiri

Pärast lund tulgu või veeuputus

Uskumatu, kuidas ka Põhjala veere peal või talv ootamatult tulla. Viimasel kahel päeval mahasadanud lume hulk ületab mõnel pool kogu eelmise talve portsu. Kuigi oma tulekuga hiljaks jäänud, ei peaks selles loodusnähtuses midagi nii katastroofiliselt ootamatut olema, et lausa eriolukord välja kuulutada. Aga eks ta ikka lõpmatult tüütu ole, kui juba viimased paar nädalat meeled kevadele

valla olnud. Õnneks ei jää ka kevad tulemata ja ükskord sulab see lumi niikuinii. Loodetavasti asendub lumevaht juba nädalalõpuks "suurveega" ning vaatamata ilmatarkade prognoosidele jahedast kevadest, on lumerookimise vaevad selleks aastaks ehk unustatud. Nii, et otsige kummikud välja ja sättige oma tähetundi ootama. Selline vimpkamees see kevad juba on.

Mullaproovide võtmise tellimused aastaks 2008

Põllumajandusuuringute Keskus ootab mullaproovide võtmise tellimusi 2008 aastaks.

Tellimus (vabas vormis avaldus) saata e-posti aadressil: kristi.kuusk@pmk.agri.ee või paberkandjal aadressil: Mullaseire

büroo, Lossi 12, Kuressaare, 93816. Tellimusse märkida orienteeruv hektarite arv (erladi põllumaa ja rohumaa) ja tellija kontakandmed (aadress, telefon, kontaktisiku nimi). Täpsem info telefonil 453 8262 (mullaseire büroo)

Kohaliku omaalgatuse programmi taotluste esitamise tähtaeg on edasi lükatud 15. aprillini

Kohaliku omaalgatuse programm kutsub üles arendama kohalikku elu ja piirkonna konkurentsivõimet, kaasates sellesse kohalikku kogukonda. Programmi valdkondadeks on kogukonnaliikmete koolitamine ja kohaliku arengu kavandamine; kohaliku ajaloopärandi ja traditsioonide väärtustamine; kohaliku elukeskkonna parandamine. Kohaliku omaalgatuse programmi taotluste esitamise tähtaeg on 15. aprill.

Programmi rakendatakse kahes sihtpiirkonnas: maa- ja linnapiirkondades (alla 2 500 elanikuga asulad) ja linnapiirkondades (üle 2 500

elanikuga asulad ja linnad).

Taotlusi programmi vahenditest toetuse saamiseks võivad esitada avalikes huvides tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused ning maapiirkondades ka seltsingud.

Toetuse suuruse piirmäär on kohaliku tähtsusega projektidele kuni 25 000 krooni ja maakondliku või laiema tähtsusega projektidele kuni 50 000 krooni.

Kohaliku omaalgatuse programmist finantseerimise taotlemise ja menetlemise kord ning taotlusanket koos lisadega on kättesaadav Harju Maavalitsuse veebilehelt www.harju.ee.

ee ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) veebilehel www.eas.ee.

Lisainfo:

Jüri Muru
Majandusarengu talituse juhataja
Harju Maavalitsus
tel 611 8780
e-post: jyri.muru@mv.harju.ee

Maret Välja
Arenguosakonna peaspetsialist
Harju Maavalitsus
tel 611 8773
e-post: maret.valja@mv.harju.ee

Minister Helir-Valdor Seeder külastas Harjumaad

Teisipäeval, 25.märtsil külastas põllumajandusminister Helir-Valdor Seeder Harjumaad. Visiidi eesmärk oli tutvuda maakonna erinevate tootmisettevõtetega, põllumajandussektori inimeste ja omavalitsusjuhtidega.

Külliki Kübarsepp Põllumajandusministri nõunik

Minister alustas visiiti Rae vallas asuvast Kalev Chocolate Factory AS-st. Seeder polnud varem Kalevit külastanud. Kalev Chocolate Factory AS pakub tööd üle Eesti 686 inimesele. „Hea meel on tõdeda, et näiteks lisaks Ghanast tulevale kakaole kasutatakse erinevate toodete valmistamisel Eesti enda teravilja”, rõõmustas minister. „Üllatav oli see, et Kalevi eksporditurg on suhteliselt väike, arvestades seda, et kaubamärk Kalev kui selline on tuttav naaberriikides.”

Kommivabrik Kalev tunnistas, et suurimaks probleemiks on transpordiühendus Tallinna linnaga. Viimane hõlbustaks töötajate kohalejõudmist tööle ja koju. Põllumajandusminister Helir-Valdor Seeder edastas Kalevi mure järgmi-

sel kohtumisel Harjumaamaavanemale Värner Lootsmannile.

Maavanem oli kohtumisele kutsunud ka kohalike omavalitsuste juhid, maavalitsuse ning põllumajandussektori esindajad. Kõige teravamalt kerkisid üles maapoliitika ning regionaalpoliitika teemad. „Valitsuse esindajana viin üleskerkinud teemad valitsusse,” lubas Seeder.

Ministri visiit jätkus Saue vallas, kus külastati põllumajandusettevõtet Sagro. „Rõõmustav on näha, et Sagro AS on tegus ning mitme suunitlusega tootmisettevõtte,” nentis minister. Sagro juht Kalle Reiter tõdes, et tarbija on enam huvitatud toodete lõpp-produktist ning selles suunas kavatseb ettevõtte ka edaspidi investeerida. Reiteli hinnangul on Maaelu arengukava raames antavad aiandustoetused minimaalsed. Lisaks on järjest olulisem orienteeruda ühistgevusele, mis paraku areneb suhteliselt vaevaliselt.

Keila vallas Karjakülas asuv Eesti ning Baltikumi uudseima tehnoloogiaga Balti Karusnahk AS andis ülevaate karusloomakasvatusest ja turust. Selgus, et kõigest 1% toodetavatest nahkadest jääb Eesti

turule, ülejäänud toodang läheb Euroopasse ja Ameerikasse oksjonmüüki.

Padise valla kalatootmisettevõtte M.V.Wool peamiseks tooraineks on lõhe. Ettevõtte juhi Mati Vetevoolu sõnul läheb tootmisel hästi. Tuleb hoida mõnusat huumorimeelt, optimismi ning kõik laabub. Suurima murena toodi välja teeolud. Padise valla olevat jõutud kokkuleppele ning kahepeale asfalteeritakse ligikaudu 2 km. Mustkatte alt jääb välja 1,1 km, mis on oluline teelõik tootmisele. Minister Seeder lubas viia ühe ja ainsa muresõnumi valitsusesse.

Saku Õlletehase külastusel oli peateemaks õine alkoholi müügi keeld. Tehase finantsdirektori Inga Kuusmiku sõnul on pärast Tallinnasse õise müügi keeldu kehtestamist müüginumbrid langenud. „Isamaa ja Res Publica Liit on seisukohal, et õine müügi keeld on Eestis tarvilik. Me ei poolda, et igas omavalitsuses oleks eraldi kellajaline määratlus. Pooldame lähenemist, kus kõikjal Eestis oleks üks ja ühine lähenemine. Alkoholi õine müügi piirang tuleb ühel hetkel kindlasti,” tõdes IRLi põllumajandus-

Põllumajandusminister visiidil Harjumaal

Autori foto

minister Seeder. Peale väikest arutelu nõustasid ka Saku Õlletehase esindajad, et üks ja ühine lähenemine õisele müügi piirangule on siiski parim lahendus.

Kohtumisel Harju Taluliidu esindajatega tõstasid mitmed põllumeestele olulised küsimused. Üles kerkisid teemad võimalike erisuste loomisel talunikele lähtudes asukohast kui looduslikest näitajatest. „Eestis pole toetusi diferentseeritud regionaalpoliitikast lähtuvalt. Euroopas on riike, näiteks Saksamaa, kus iga regiooni puhul tehakse jäika regionaalpoliitikat. Mis puutub erisustesse looduslikest tingimustest lähtuvalt, siis tänased tingimused kehtivad 2009. aastani. Kohtusin sügisel sel teemal Euroopa

Komisjoni põllumajandusvoliniku Mariann Fischer Boel'ga, kes andis teada, et muutusi enne 2009. aastat ei tule. Edaspidise suhtes oleme alustanud muutusteks Euroopa Komisjoniga läbirääkimisi ning loodame saavutada edukat tulemust,” vastas Seeder.

Lisaks mitmetele eurotoetustele uuriti taas maapoliitikat, mis paraku jääb Keskkonnaministeeriumi Maa-Ameti haldusalasse, kuid minister Seeder lubas edastada talunike mured ning tähelepanekud keskkonnaministrile.

Põllumajandusminister Helir-Valdor Seeder jäi Harjumaad visiidiga rahule. „Maakond on suur ning seekord igale poole ei jõudnud. Teadlikult ei

külastanud Eesti mõistes traditsioonilisi tootmisi nagu näiteks piimandus. Päev oli huvitav ning tutvuda sai väga erinevate ettevõtetega.” Minister soovis kõigile edu ning loodab peagi maakonda uuesti külastada.

Põllumajandusministrit saatsid nõunikud Alar Oppar ja Külliki Kübarsepp, põllumajandus- ja kaubanduspoliitika asekanstler Andres Oopkaup, Riigikogu rahanduskomisjoni liige Andres Herkel, Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni esimees Marko Mikkelsen ja Isamaa ja Res Publica Liidu Harjumaad piirkonnajuhatuse liige Priit Põldmäe.

HARJU EKSPRESS
Paldiski mnt 21, Keila
76606, kobruleht@neti.ee
kobruleht@gmail.com
Toimetuse tel/faks 671 2281
www.harjuekspress.ee

Peatoimetaja P. Mae
Toimetuse: E.Liiväär,
T.-M.Viides
Kujundus: K.Ringberg
Trükk: AS Printall
Kojukanne: AS Eesti Post

Reakuulutused:
kuni 5 rida 40.-,
iga järgmine rida 5.-
Reakuulutus raamis 70.-
iga järgmine rida 10.-
(maksimaalselt 10 rida e
240 tähemärki)

Kaastundeavaldused:
eraisik 75.-,
juriidiline isik 150.-.

Reklaami hinnad:
Viimasel lk 13.-/cm2
Siseleheküljel 11.-/cm2

Hinnale lisandub käibemaks ja kujundustasu 20%.
Kordusreklaam sama tekstiga esimesel korral -10%, järgmiste puhul -20%.
Õnnitlused 4.50/cm2.

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, Pn@eall.ee või tel 64 63 363

LÜHIDALT

Inchcape Motors rajab Rae valda 130 miljoniga autosalongi

Sõiduautode Jaguari, Land Roveri ja Mazda müügiga tegelev Inchcape Motors Estonia rajab Rae vallas Peetri külas 130 miljoni krooniga uut autode esindussalongi, mis valmib tänava detsembris.

Esinduse kinnistu pindala on 12 165 ruutmeetrit ning kinnistule on planeeritud 230 parkimiskohta. Keskusse kavandatakse brutopinda 6991 ruutmeetrit, millest uute autode müügisaaliks saaks 1152 ruutmeetrit ning teisel korrusel asuva kasutatud autode esitluspinnaks 1179 ruutmeetrit.

Autode hoolduse pindalaks on planeeritud 2030 ruutmeetrit ning sinna kuulub 28 tõstukit, kaks silla reguleerimisstendi, kaks piduri- ja amorditestrit, kuus keretööde töökohta, kaheksa värvi- ja ettevalmistuskohta ning kaks otseleek-gaasipõletiga värvikambrit, millest üks on varustatud tõstukiga.

Lisaks on autoteenindusse kavandatud automaatpesula, mis peseb kuni 12 autot tunnis.

Keskuse projekteeris AS Nord Projekt ja ehitab SRV Ehituse AS.

Paldiski-Padise maantee läheb remonti

Maanteeamet plaanib korraldada riigihanke Laoküla-Padise lõigu kruusatee remontimiseks Paldiski-Padise maanteel. Maanteeameti esindaja Vello Voolaidi sõnul läheb teelõigu remont maksma ligi 80 miljonit krooni ning plaanitud oli alustada töodega maanteel juba 2006. aastal.

Hanke eelteatest selgub, et 12,2 kilomeetrisel teelõigul planeeritakse teha mulatöid 175 000 kuupmeetri ulatuses ning asfalteerimistöid 104 000 ruutmeetri ulatuses.

Kavandavad tööd algavad 21. juulil ning lõpevad järgmise aasta 15. oktoobril.

Harjumaa aastainimesed ja aastateod on selgunud

Eile pärastlõunal kogunesid Laulasmaa Resorti konverentsikeskusesse Harjumaa tublimad tegijad, et olla tunnistajaks, kuidas Harju Maavalitsus ja Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus kuulutavad välja 2007. aasta tublimad tegijad ja teod. Ühtlasi tähistati ka kümne aasta möödumist ühenduse Kodukant Harjumaa moodustamisest.

Eda Liiväär

Harjumaa Aasta Ettevõtja, Aasta Toetaja ja Sadeinimene 2007 konkursside eesmärgiks on tugevdada heategevuslikke traditsioone maakonnas ning suurendada aktiivsust kohalikul tasandil. Sel aastal esmakordselt toimusid ka konkursid Aasta Kodanikeühendus ja Aasta Tegu. Konkurssi Harjumaa Aasta Ettevõtja korraldavad Harju Maavalitsus ning Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus neljandat aastat.

Aasta Ettevõtja auhinna pälvib ettevõtja, kes on 2007. aastal kõige enam oma piirkonna arendamisele kaasa aidanud. Ettevõtja teevad tunnustuse vääriliseks töökohtade loomine, investeeringud kohalikesse arenguprojektidesse ning keskkonnasõbralikus. Oluline on ettevõtte ja selle juhtkonna hea maine omavalitsuse elanike hulgas. Auhinnale esitati kuus kandidaati, aunimetuse sai endale AS Raasiku Elekter. Ettevõtte tegutseb 1958. aastast erinevate nimetuste all, alates 1991. aastast aktsiaseltsina.

Ära märgiti ka tubli põllumajandustootja, Saku vallas asuv Esko juustu-

Aasta Kodanikuühenduseks tunnistati MTÜ Metsanurme, mille kooskäimiskohas Rehemetsa külakeskuses on ka vahva külakiik

tootmistalu, mis muu hulgas on ka üle kümne aasta kestnud populaarse kodumaise teleseriaali "Õnne 13" võttepaik.

Aasta Toetajaks pärjatakse omavalitsus, ettevõtte või eraisik, kes aitas eelmisel aastal enim kaasa kohalikele omaalgatusele ja kolmanda sektori tegevistele, toetades aktiivselt mittetulundusühendusi. Aasta Toetaja auhinnale esitati neliteist kandidaati. Väljavalituks osutus Loksa Laevatehase AS, kes on toetanud oma linna asutusi, alates kirikutest ja lõpetades koolidega, sealhulgas ka Taaniga toimuvat õpilasvahetust. Ära märgiti ka MTÜ Saku Lions Klubi, kes on õla alla pannud paljudele peamiselt hariduse ja lastega seotud tegemistele. Sadeinimese aunimetuse omistab külaliikumise ühendus Kodukant Harjumaa isikule, kes oma kohapealse tegevusega on 2007. aastal enim kaasa aidanud maa- ja külaelu positiivsele arengule. Sadeinimest selgitab Kodukant Harjumaa

viindat, sel aastal esitati nominentideks 19 inimest. Aasta Sadeinimeseks 2007 kuulutati Olvia Laur Nissi valla Lehetu külaseltsist, kes esindab seltsi ka Lääne-Harju Koostöökogus. Esmakordselt välja kuulutatud konkursi Aasta Kodanikeühendus tunnustuse saab seltsing või MTÜ, kes on eelmisel aastal silma paistnud kohaliku elu edendamiseks, aidates piirkonnas lahendada probleemkohti, omab head mainet kohapeal ja on eeskujuks ka teistele kodanikuühendustele. Esimesele Aasta Kodanikeühendus tiitlile esitati 9 kandidaati. Aunimetuse Kodanikeühendus 2007 omanikuks sai Saku valla külaliikumise vedur MTÜ Metsanurme, mis tähistas eelmisel aastal oma 10. sünnipäeva. Seltsi liige Peeter Leidmaa pälvis ka Harjumaa Sadeinimene 2005 tiitli.

Aasta Tegu 2007 tiitel omistatakse ettevõtmisele, mis on eelmisel aastal Harjumaal positiivselt silma paistnud, omab

pikaajalist mõju ja parandab kas kohalike või kogu maakonna inimeste elukvaliteeti. Tunnustuse vääriliseks hinnatakse tegu, mis võib olla nii sündmus, projekt, uuenduslik mõtteviis kui ka midagi muud, mis on heaks eeskujuks ka teistele maakondadele. Kandideeris kokku kuus ettevõtmist, tiitlivõitjaks tunnistati Keila jaamahoonest restaureerimine. 1870. aastal Paldiski raudteele ehitatud ja üsnagi halvasti seisukorras ajaloolise jaamahoone korrastamine polnud Keila linnale jõukohane, nüüdseks on Vambola Kaldre (Vigvam Kinnisvara) maja ajaloolisele ligilähedaselt ennistanud. Lisaks tunnustati silmapaistvalt lastesõbraliku tegu, Kiili Lasteaia uue hoone valmimist, mis lahendas paljude Kiili valla perede lasteaiaamure. Tänuüritusel tähistati ühtlasi kümne aasta möödumist ühenduse Kodukant Harjumaa moodustamisest.

LÜHIDALT

Keila endise leivatehase krundile tuleb Selver

Keila linnavolikogu kehtestas Piiri tänava ja Uus-Paldiski maantee vahelise ala detailplaneeringu esimese etapi, millega kavandatakse endise leivatehase asemele Selveri kaubanduskeskust.

Ala omanik, Tallinna Kaubamaja Kinnisvara AS, tahab alustada ehitustöödega niipea kui võimalik.

Kavandatava kuni kahekorruselise kaubanduskeskuse aadress oleks Piiri tänav 12. Kõrvalkrundile on kavas rajada parkla, kuid selle ehitus kuulub teise etappi, kuna Piiri 14 krunt kuulub praegu riigile.

Keila linn tahab Harku vallalt maad

Keila linnavolikogu otsustas kolmapäeval teha Harku vallavolikogule ettepaneku muuta Harku valla ja Keila linna vahelist piiri.

Keila soovib suurendada oma maa-ala ligikaudu 70 hektari võrra linna põhjapoolses küljes. Piiri muudetakse Keila jõe ja Tallinn-Paldiski maantee vahel. Keila jõe luhaks nimetataval alal on praegu põllumaad ja alaliselt elavat elanikkonda ei ole. Enamik alast kuulub viiele omanikule ja ülejäänud on reformimata riigimaa.

Taotletav ala piirneb põhjast Keila jõe telgjoonega, idast ja lõunast Keila linna ja Harku halduspiiriga ning läänest Keila valla ja Harku valla halduspiiriga. Piiride muutusel jääks riigitee Tallinn - Paldiski maantee linna territooriumile.

Linnavalitsus lisas, et taotletav ala sobib maakorralduslikult ja logistiliselt Keila linna haldusterritooriumile rohkem kui Harku vallale. Kuna ala piirneb põhjast Keila jõega, puudub sinna otsene juurdepääs Harku valla territooriumi kaudu, ka pole Harku vallal huvi selle ala vastu.

Harjumaa Aasta Tegu 2007 on Keila ajaloolise jaamahoone korrastamine

Autori fotod

Stoneridge Electronics laiendab tehast Saku valda

Foto: Raivo Tiikmaa

Stoneridge Electronicsi uue, Tănassilma tehnaparki rajatava ja 260 inimesele tööd andma hakkava tehase nurgakivi panevad (vasakult) ettevõtte Euroopa juht Martin Malmvik, Eesti tehase juht Toomas Papstel ja Saku vallavanem Arvo Pärniste.

Üks Eesti suurimaid elektroonikatoodete koostetehaseid, autotööstuse tarnija Stoneridge Electronics laieneb ja rajab Tănassilma tehnaparki 260 inimesele tööd andva tehase.

Piret Mae

Möödunud kolmapäeval selle kevade esimese grilliüritusena välja reklaamitud tehase uue hoone nurgakivipanek lumetormi taha ei jäänud. Ka grillipidu toimus, tõi küll, kuuma joogiga ja tuisu eest varjatuna tehase müüride varjus. Kohaletulnuid tervitasid Stoneridge Electronics Eesti tehase juht Toomas Papstel, tehase Euroopa peadirektor Martin Malmvik ja Saku vallavanem Arvo Pärniste. Hoonete omanikfirma Prategli Invest OÜ esindaja Peter Lind kiitis ehitajaid firmast Celander Ehitus, kellega neid seob pikaajaline koostöö. Lindi sõnul on koostöö seni hästi sujunud, kuigi seekord on ehitajad “jamaga” hakkanud: “Pidime täna majale nurgakivi panema, aga poisid on vahepeal juba sarikad peale pannud” naljatas Lind ja lubas, et “selle väikese asja pärast pikka viha pidama ei hakata”. Kui tulevaste põlvete tarbeks ürikud nurgakivisse mördi alla peidetud, asuti päevakava teise poole juurde. Mõnused lõhnad

juhatasid õiges suunas. Eestis asuv ettevõte on üks kahest Stoneridge'i strateegilisest tehastest Euroopas. Tehase juhi Toomas Papsteli sõnul põhineb tehase laienemisotsus eelmistel aastatel kätte võidetud uutel toodetel ja Euroopa turu kasvul. Lisaks veoautode elektroonikasõlmedele hakatakse tulevikus valmistama sõlmi ka Fordi, PSA, General Motorsi autodele. Papsteli sõnul võimaldab uus hoone viia ellu ka ettevõtte ühe tähtsaima visiooni - käivitada 2009. aasta alguses tootmise kõrval ka tootearendusega tegeleva üksuse. “Eesmärk on omada aastaks 2011 hästi toimivat umbes 30 inseneriga tootearendusosakonda. Hetkel on grupp noori insenere emattevõttes väljaõppel” tutvustab Papstel ettevõtte lähiperspektiive.

Stoneridge Electronics Euroopa peadirektor Martin Malmvikule teeb Eesti tehase senine tegevus rõõmu. “Uus tehase hakkab tehnoloogiliselt üha keerulisemaid tooteid valmistama, ootame et saaksime tootearenduse meeskonna tööle panna. Nii saame järgnevatel aastatel hakata meie kontserni ettevõtetele Eestist pakkuma ka oskusteabel põhinevat lisandväärtust,” tutvustab Malmvik ettevõtte plaane.

“Kulude kiire kasv Eestis

on olnud murettekitav paljudele ettevõtetele ning seda on olnud raske efektiivsuse piisava tõstmisega tasakaalustada. Stoneridge näeb Eestisse tehtud investeeringut pikaajalisena. Ettevõtte toodangu kvaliteet on korralik ja efektiivsust oleme kasvatanud. Tähtis argument on ettevõttesse koondatud pädevus - inimesed, kelle roll on ka eelseisvat laienemist silmas pidades kõige olulisem,” lisab Toomas Papstel.

Uus tehasehoone valmib augustis, selle annab ettevõttele rendile Stoneridge Electronicsi kauaaegne koostööpartner Prategli Invest OÜ. Hoone valmimisel kolitakse Tănassilma ümber ka hetkel Tallinnas Järvel tegutsev tootmisüksus.

Tehase emattevõtte on Rootsi Stoneridge Electronics AB, mis kuulub New Yorgi börsil noteeritud ettevõttele Stoneridge Inc. Eestis on peamised tooted elektroonilised juhtmoodulid, elektri jaotusmoodulid, sõidumeerikud ja sõidumeerikute tugi-tooted, uksemoodulid. Suurimad kliendid on veoautotootjad MAN, Daimler, Volvo, Scania. 2007. aastal sai Stoneridge Electronicsi Eesti tehases tööd 192 inimest.

Lapsevanemate küsimused Keila Linnavalikogule ja Keila Hariduse SA-le

1. Millist eeltööd on Keila Linnavalitsus teinud Keila Hariduse SA-ga seotud oluliste küsimuste selgitamiseks konkreetselt Keila Algkooli ja Keila Gümnaasiumi lapsevanematele ENNE oluliste otsuste vastuvõtmist linnavalikogus? Praegune olukord tähendab enamjaolt ikkagi seda, et juba vastuvõetud otsuseid tuleb volikogul “veenvalt” kaitsta üha uute ja uute küsimuste eest!! Keila Algkooli hoolekogu on 2007. a. kevadel teinud Keila Linnavalitsusele ettepaneku hoolekogu kaasamiseks, kuid seni ei ole lapsevanemaid piisaval määral kaasatud.

2. Keila Hariduse SA põhikirjalised eesmärgid on väga üldsõnalised. Näiteks koolijuhtimisega seotud vale viitab ainult punkt 2.1 “Sihtasutuse põhieesmärk on tema halduses olevate territooriumide ja hoonete haldamine ja majandamine ning osalemine Keila haridusasutuste pikaajalise arengukava elluviimisel”. Sõnastus on väga mitmeti tõlgendatav ja selle alla võib paigutada mida tahes Alles Keila Linnavalikogus otsus 26.02.2008 andis tegelikult aimu, millega tegu: täieliku haridusreformiga ja Eestis munitsipaal-koolide seas esmakordse praktikaga, mille järgi sihtasutusse koondatakse nii kooli majandamisega kui ka kooli juhtimisega seotud toimingud (kaasa arvatud riikliku õppekava raames koolitustegevuse korraldamine)? See eksperiment teostatakse ju meie lastega, seejuures ilma kõike riske hindamata ja lapsevanemaid piisavalt kaasamata/nõusolekut küsimata!

3. Miks peaks sihtasutus üldse korraldama riikliku põhiharidust? (välja arvatud, et see on seadusega lubatud!)

4. Vastavalt EV Hariduse seadusele §4 lõige 2 peab kohalik omavalitsus võimaldama omandada avalikes haridusasutustes eestikeelne haridus kõigil haridustasemetel. Avalikeks haridusasutusteks nimetatakse riigi- ja munitsipaalharidusasutusi (§3 lõige 3). Kas Keila Linnavalikogus otsus 26.02.2008 on eeltooduga vastavuses?

5. Milline on sihtasutuse loojate (osanike) sisuline roll tulevase kooli juhtimises ja arendamises: kes vastutab hariduse kvaliteedi eest, kes vastutab majandusjuhtimise eest jne?

6. Keila Hariduse SA juhatuse liige on hetkel Mart Raik. Kas Mart Raik jätkab ka uue loodava kooli direktorina ja kui, siis milline on tema ettevalmistus haridusasutuse juhtimiseks?

7. Vastavalt Erakooliseadusele on erakoolil koolitusloa taotlemiseks vajalikud muu hulgas järgmised dokumendid:

- kooli arengukava
- erakooli põhikiri
- õppekava
- pedagoogide kirjalikud nõusolekud asutatavasse erakooli tööle asumiseks

Millised huvigrupid või eksperdid on nende dokumentide koostamisse kaasatud? Need dokumendid peavad olema esitatud Haridusministeeriumisse 31.märtsiks 2008. Kas meie lapsed lähevad sügisel kooli kus ikka on koolitusloa?

8. Mis on uue kooli nimi? Kas korraldatakse nimekonkurss?

9. Kuidas tagatakse uues koolis õpetajate kohtade täitmine 2008/2009 õppeaastal?

10. Keila Linna foorumis on linnavalikogus esimees väitnud, et sihtasutuses saavad tööd “head õpetajad”. Milline on “hea õpetaja” hindamise kriteerium? Milline on ekspertkomisjon, kes hindab?

11. Kui suur saab olema hääletõlgus loodava kooli nõukogus lapsevanemate ja õpetajate esindajatel? Kui palju on kooli nõukogus liikmeid kokku?

12. Õpilase ja sihtasutuse (erakooli!) vahelist, võlaõiguslikku lepingulist suhet reguleerib Erakooliseaduse §17 lõige 1, mille alusel õpilane kohustub maksma õppemaksu! Kas ja milline on õppemaksu(-st) kehtestamise/vabastamise kord? Kus/millal saab tutvuda kooli ja õpilase vahelise lepingu projektiga (uue kooli institutsioon nimega “???” alustab juba 1.septembril 2008!)?

13. Kui süvaõpe läheb maksuliseks, siis järelikult ka kõik muu õpiabi, näiteks logopeed või tasandusklassid? Odavamalt saaks ju üldse ilma nendeta, kas seega muutuvad kõik tugisüsteemid liigseteks?

14. Praegu on õpilaste toitlustamine lapsevanematele tasuta. Erakoolidele eraldatava toiduraha suurus on aga praegu 10 krooni õpilase kohta, kas ülejäänud

hakkavad maksma vanemad?

15. Kuidas on täpselt kavandatud uue koolihoone rahastamine? Palume ära tuua rahastajate nimed (esindajate nimed) ja nende osalus loodavas sihtasutuses!

16. Kelle omaks saab reaalne koolimaja? Kas sihtasutus hakkab seda kelleltki rentima või mitte?

17. Uue koolimaja projekti rahastamiskava - laenu tagasimaksmise aeg, on kindlasti suurusjärgus 10 aastat või enamgi ja puhtfinantsiliselt on juba täna ära planeeritud kõikvõimalikud rahavood ka need rahad, mis kavatakse lapsevanematelt saada jne. See info peab kõik avalik olema. Kuidas/kus on võimalik sellega tutvuda?

18. Kuna SA võtab kõigile linnakodanikele, kes Keila linnale makse maksavad, sadades miljonites kroonides kohustusi, siis peaks sihtasutuse nõukogu olema moodustatud laiemalt, ehk seal peaks olema esindatud mitte ühe erakonna esindajad, vaid erinevate huvigruppide esindajad laiemalt ning eksperdid. Kui suure hulga avaliku raha kasutamise üle teeb otsuseid üks kitsas huvigrupp, siis puudub meil garantii korruptsiooni ja ebaotstarbekate otsuste vastu.

19. Osadel õpetajatel on õppelaen. Kuidas on õppelaenu tagasimaksmisega, kui õpetaja töötab erakoolis? Kohtumisel õpetajatega on vastatud, et headele õpetajatele makstakse, kui nii on töölepingus kirjas? Kas sihtasutuse töötaja on mingis mõttes teises olukorras kui riigiasutuse töötaja (näiteks riigi poolt tagatud õppelaenu kustutamise osas)?

20. Kui hetkel taotleb Keila Algkool eelarvet linnalt ning linn omakorda riigilt, siis kuidas käib edaspidi riigieelarvest raha taotlemine?

21. Kas lähivaldade lapsed saavad hakata käima uues koolis?

22. Milline on uue kooli struktuur- mitu klassi algkoolis, põhikoolis jne? Mitu klassi jääb algkooli majja?

Kirjalikud vastused palume saata Keila Algkooli aadressil (märksõna “Hoolekogu”, Heiki Lumiste)

Ainult üks küsimus

“Kui poliitik räägib koolimajast, siis tegelikult mõtleb kooli reformimisest. Kui kaua juba on püütud meile puru silma ajada?” küsib segadusse sattunud lapsevanem.

Ago Kokser
Keila Linnavolikogu liige

Natukene ajaloost, millest kõik alguse on saanud. Keila Gümnaasiumile uue hoone ehitamisest või vana maja renoveerimisest on räägitud juba ajast, mil kavandati Keila Tervisekeskuse ehitamist. Need olid eelmise sajandi lõpuaastad. Eriarvamusi ja vaidlusi selle kohta, mis on hetkel olulisem, jätkus piisavalt. Seekord jäi gümnaasiumile uue hoone ehitamise kava siiski kaotajaks. Vaatamata sellele, et vastavasisulist eelnõud Keila Linnavolikogus arutlusel polnud, ehitati Keila Tervisekeskus ilma volikogu otsuseta valmis, kuna tookordne linnavõim ise nii otsustas, siis nii isepäiselt ka tegutses. Opositsioon püüdis vaidlustada, kuid tulutult, kuna protestihäältest sõideti lihtsalt üle.

Saabus aasta 2004. Tervisekeskus oli valmis. Ehitamisest tekkinud finantshaavad linnaeelarves olid hakanud juba paranema. Lahenduse leidis ka ehituslaenude tagasi maksmine. Päevakorda kerkis uuesti Keila

Gümnaasiumile uue hoone ehitamise või olemasoleva maja renoveerimise küsimus. Kõigile oli selge, et koolimaja tuleb korda teha ning alustada tuleks nii kiiresti kui võimalik. Linnavalitsus telliski koolihoone rekonstrueerimise eskiisprojekti. Antud projekti ettevalmistamisprotsessi sai kaasatud kooli juhtkond, kes omakorda tegi koos õpetajatega tubli ja tänuväärse töö ära. Oli tuliseid vaidlusi ja arutelusid, milles viimane sõna jäi ikka kooliperele. Nemad olid üleskerkinud küsimustes kõige pädevamad eksperdid otsustamaks, missugune peab olema see töökeskond, kus õpetada meie oma lapsi.

2004.a. sügiseks sai eskiisprojekt ka kaante vahele. Tagantjärele hinnates oli tulemuseks päris hea lahendus. Kuid samast ümberehituse projektist selgus ka tõsiasi, et vanast majast oleksid alles jäänud vaid seinad. Esitati õigustatud küsimus, et kumb oleks odavam - kas remontida vana või ehitada uus maja?

Oli kahtlejaid, oli vaidlejaid. Et asjale selgust saada, sai tellitud eksperthinnang. Ekspertide seisukohast lähtudes oleks olnud uue hoone ehitamine hinnanguliselt ainult kuni 10% kallim. See saigi otsustamisel määravaks. Uus on ikkagi uus. Algas ettevalmistuste tegemine, et uue koolihoone ehitamise idee lõpplahenduseks oleks igati kaasaegse koolimaja valmimine. Kuid hetkel oli seis selline, kus peale idee ei olnud veel midagi. Kerkisid uued küsimused: kuhu koolihoone ehitada ning kuidas saada koolimaja ehitamiseks vajamineva maa omanikuks ja kust leida selleks kõigeks raha? Nendele küsimustele vastuste leidmine oli töö, mis ootas tegemist. Tuli alustada paljude küsimuste sasipuntra lahti harutamise. Mõnigi “kogenud” Keila poliitik arvas, et teeme kohe ära ja küll pärast harutame ka sasipuntrad. Kuid oli ju juba aasta 2005, mitte enam 1998, kui võis arvata, et küll kuidagi saab kõik tehtud ja eks siis pärast vaatame kuidas välja kukkus.

Lähene mas olid kohalike volikogude valimised ja ega Riigikogu omadki enam mägede taga olnud. Valimiskampaania oli käivitunud ja Reformierakonna kohalikel tegijatel oli soov end jõuliselt näidata. Koolihoone ja lasteaia ehitamise pinnal tekkisid ka tõsisemad poliitilised vastuolud, mis käärisid pikka aega ja said aina hoogu

juurde. Olin kindlal seisukohal, et kooli ehitamiseks tuleb teha kõik läbimõeldult ja kiirustamata, et pärast ei oleks kahetsemist ega etteheiteid. Kuid inimesed on teadagi erinevad ja võimuerakond otsustas asjad üheselt lahendada - linnapea tuleb välja vahetada, heites ette tähtsusetute asjadega tegelemist ja sellega nõ ajale jalgu jäämist või nii nagu D. Matteus ja A. Loog ütlesid, et aeg nõuab äkilisemaid tegijaid.

Kätte oli jõudnud kevadel 2006. Reformierakonnal ei õnnestunud võimu endale säilitada. Koalitsiooni moodustasid Isamaaliit, Keskerakond ja valimisliit 16. oktoober. Vaatamata võimuvõitluses kaotatud ajale, sai uus koalitsioon 2006.a. siiski jätkata uue koolimaja ehitamise idee elluviimist. Selle soovi täitmiseks võttis Keila Linnavolikogu vastu (ühelhäälselt) 30. mail 2006. a. otsuse, et tuleb ehitada Keilasse uus gümnaasiumihoone, asukohaga Paldiski mnt ja Ehitajate tee nurgale. Otsus otsuseks, aga ikkagi tekkis küsimus, et kuidas seda kõike ellu viia. Ühe võimalusena nägime ehitusprotsessis AS Riigi Kinnisvara abi. Selleteemalisi läbiarvamisi saigi alustatud. Esmalt tuli kokku leppida Rahandusministeeriumiga, et Keila Gümnaasiumi hoone ehituse rahastamine võetakse 2007.a. AS Riigi Kinnisvara poolt ehitatavate ehitiste nimekirja. Peale

kokkuleppe saavutamist alustasime vastavasisulise lepingu ettevalmistamist. Lepingu projekti sai sisse kirjutatud ka uue lasteaia ehitus vastavalt 2005.a. valminud eskiisprojektile. Hoonete projekteerimiseks ja ehitamiseks olid ettevalmistused tehtud. Oli ootood 2006. Vaja oli linnavolikogu vastavasisulist otsust. Lepingu allkirjastamine oleks taganud selle, et aastal 2007 oleks saanud alustada nii uue lasteaia, kui ka uue koolimaja ehitusega. Hinnanguliselt (selle aja hindades) oleks koolimaja maksumuseks võinud kujuneda 150-180 miljonit kr.

Nüüd asus Reformierakond järjekordsele katsele, et võim Keilas endale tagasi saada. See ka õnnestus - ühel sügishommikul tutvustas Tanel Mõistust Keila Linnavalitsuse töötajatele end uue linnapeana. Äkilisemate poolt lendas prügikasti kogu ettevalmistus uue koolimaja ehituseks ja vaatamata sellele, et kokkulepped raha saamiseks ehitamise tarvis olid olemas.

Oravate uhkus ei lubanud jätkata teiste poolt alustatud. Vastupidi, neile meeldis väita, et midagi polegi alustatud ega kuhugi polegi kavandatud jõutud. Nad ei saanud kuidagi leppida sellega, et õpetajad ise kavandasid uue haridustempli funktsionaalsuse. Taas võimule saanuna, ei võinud nad leppida olukorraga, et keegi on nende

asemel midagi otsustanud. Tookordses, 2006.a. plaanis ei olnud juttu erakooli rajamisest Keilas, kavas oli ehitada uus koolihoone Keila Gümnaasiumile. Töögrupp arutas ka muusikakooli ja raamatukogu ümberpaigutamise võimalusi. Kõigil asjaosalistel oli oma nägemus ja õigus kaitsta oma seisukohti ning neid seisukohti tuli arvestada.

Praegusel linnavõimul võttis aega veel aasta, et oma ideid koolimaja ehitamiseks ellu rakendada hakata. Nagu tänaseks on selgunud, kaasnevad sellega ka ulatuslikud ümberkorraldused Keila hariduselus üldse. On selline äkilisus nüüd parim lahendus või on meie esivanemate ütlus - tasa sõuad ja kaugemale jõuad - õigem valik. Eks seda näitab aeg. Ja vaevalt küll, et kellelgi on uue koolimaja vastu midagi, küll aga sellise üleoleva suhtumise vastu, millega on püütud meile hariduselu reformimiseks sihtasutuse loomise vajadust tõestada. See kõik on poliitiliselt läbipaistev, aga mitte finantsiliselt.

Eestlased on ikka vaielnud küll koolimajade ehitamise pärast, küll sammaste püstitamise või maha võtmise pärast. Vaidlustes sündinud tõde. Kahju küll, kui targemaks saadakse jälle tagantjärele.

Saue linna maksumaksja rahaga miljonäride klubisse

Ajakirjanduses kuumana püsiv teema riigikogu liikmete töötasudest

ning lõhest ühiskonnas poliitikute palkade ja tavakodanike toimetuleku vahel on suhteliselt tühised võrreldes Saue linnavolinikega tasudega, sest täna saavad ka riigikogulased ja Saue linnapea pea kaks korda väiksemat tasu, kui Saue Linnavolikogu väarikaimad liikmed.

Andres Pajula
Saue Linnavolikogu liige
20. märts 2008

Kui vaadata linnapea palka 49 200 krooni ja jagada see

kuu töötundidega, saame linnapea tunnitasu suurusks 290 krooni. See on küll suur võrreldes vana-

duspensioniga, õpetaja tunnipalga või Eesti keskmise palgaga, kuid on olematult väike võrreldes volikogu esimehe ja liikmetega.

Nimelt annaks Saue Linnavolikogu esimehe töötasu 21 870 krooni tema kuu töötundide arvuga jagades tulemuse 683 krooni tunnis. See on pea kaks korda suurem, kui Saue linnapeal ja koguni kümme korda suurem kui õpetajal. Ehk kui täna töötab volikogu esimees üks päev nädalas (4 päeva kuus) ja saab 21 870 krooni, siis viis päeva nädalas töötades oleks volikogu esimehe töötasu 109 350 krooni kuus ehk 1,3 miljonit krooni aastas!

Maarvan, etsõnupolegisiin vaja, sest selle taustal kahvatuvad nii Eesti Vabariigi Presidendi, Peaministri kui ka Riigikogu esimehe töötasud. Olgu siinkohal mainitud seegi, et Saue linnavolikogu aseesimeestel on tasu veel suurem ja volikogu liikmetel vaid paarikümne krooni võrra väiksem kui esimehel.

Saue linna maksumaksja, sh 10 korda väiksemat tunnipalka saava õpetaja seisukohast vaadates ei kannata olukord mingit kriitikat. Mis mõtet on õppida või käia viis päeva nädalas tööl, kui Saue linna volikogus olles võib saada kümneid kordi suuremaid sissetulekuid?

Olen arvamusel, et seda tööd (v.a volikogu esimees) võiks ka päris tasuta teha, sest näiteks komisjonides osalevad linnakodanikud, kes pole volikogu liikmed, oma töö eest tasu ei saa.

Olen esitanud volikogule menetlemiseks eelnõu, kus teen ettepaneku volikogu esimehe ja liikmete töötasu alandamiseks. Selle tulemusena vabaneks linna eelarves igal aastal 600 000 krooni, mille võiks suunata linna arengusse. Selle eest saaks ehitada vähemalt 2-3 mänguväljakut aastas, koheselt rentida noortekeskusele uued ruumid, ehitada koolis välja uue kaasaegse multimeedia klassi, tõsta sünnitoetust

10 000 krooni võrra, pakuda noortelaagris tööd vähemalt 250 noorele ja parandada oluliselt linna heakorda, maksta igale pensionäriks 600 krooni, rajada vee- ja kanalisatsioonitrasse jne.

On aeg endale tunnista da, et oleme omale tasu määra tes üle pingutanud ja maksumaksja rahaga väga vastutustundetult ringi käinud. Kutsun üles kõiki Saue linna valijaid pöörduma oma saadikute poole küsimusega, kas linnakodanike heaolu muutub neile oluliseks siis, kui oma taskud on kuhjaga täis.

Sotsiaaltöötaja – meie kõigi jaoks

Sotsiaaltöö eesmärk on aidata igal inimesel endaga hästi toime tulla.

Arvamus, et sotsiaaltöötaja tegeleb ainult asotsiaalide või sõltlastega, on paraku veel üsna levinud. Tegelikult võib igaühel meist millalgi elu jooksul sotsiaaltöötaja abi vaja minna.

Riho Rahuoja
Sotsiaalministeeriumi perepoliitika ja sotsiaalala asekanstler

taja, kellel on kogu informatsioon probleemide lahendamiseks olemas. Kohapeal on mured palju selgemini teada, pole ju mõtet riigil keskselt ühetaolisi lahendusi pakkuda.

Kuidas sina saad kaasa aidata?

Sotsiaaltöö ei suuda abistada kõiki inimesi. Ühiskonna tugevust näitab see, kui tähelepanelikud me ise oleme oma nõrgemate kaaslaste suhtes. Eks ole tuttav pilt mõnest Eestimaa külast, kus

naaber või lähedane hoolitseb küla vanainimeste eest: toob poest toitu, kutsub vajadusel arsti ja käib regulaarselt vaatamas, kas vanainimesega on kõik hästi. Ka see on sotsiaaltöö, küll mitte professionaalne, kuid siiski sotsiaalne, inimlik käitumine.

Meie ümber võib olla palju inimesi, kes ei tea, ei oska või ei taha abi leida. Iga kodaniku kohus on teavitada abivajajast kohalikku omavalitsust. Sotsiaaltöötajale tuleks teada anda, kui kuulete näiteks läbi korteriseina koduvägivalda või näete, et eakal, üks elaval naaberil on raske liikuda ja toitu valmistada. Samuti tuleks sotsiaaltöötajat teavitada ilmselge psüühikahäirega inimesest, kes ei anna oma tegudest endale aru.

Sotsiaaltöö – meie kõigi jaoks

Sotsiaaltöö aitab kaasa riigi majanduse arengule ehk annab oma panuse Eesti rikkamaks muutumisele. Kui lapsed on hoitud ja eakad hooldatud, kui nõrgemad ühiskonnaliikmed leiavad endas soovi ja motivatsiooni paremini toime tulla ja tööd teha, kui ühiskond on teadlikum ja avatum erivajadustega inimeste suhtes, siis areneb ühiskond jõudsamalt. Sotsiaaltöötaja on andnud sellesse oma väärika panuse.

Isegi siis, kui sul ei ole vaja sotsiaalteenuseid, ei teeks paha oma kodukandi sotsiaaltöötajaga tutvavaks saada. Murede tekkimisel saab siis temaga kiiresti ühendust võtta, et küsida, millist abi ja tuge on sotsiaalsektoril võimalik pakkuda.

sotsiaaltöötaja saab kanda kogu inimese abistamise info. Inimene saab internetist vaadata, kuidas edeneb tema probleemi lahendamine, aga ka taotleda teenuseid või toetusi. Riik saab omakorda ülevaate, millised on inimeste probleemid üldiselt ja milliseid lahendusi oleks eri piirkondades vaja.

Kes on sotsiaaltöötaja?

Sotsiaaltöötaja ei ole suvaline inimene tänavalt. Jah, meenutame, et 1990. aastate alguses võeti kohalike omavalitsuste vastloodud sotsiaaltöö ametikohtadele tööle enamasti põllumajanduses tööta jäänud. Need inimesed olid tublid, ent paraku erialase hariduseta. Levis ka arvamus, et mis see sotsiaaltöö ikka on – jagada vaestele supitalonge või arvutada toimetulekutoetust – seda oskab ju igaüks.

Ajad ja arusaamad on nüüdseks muutunud. Sotsiaaltöötajaid koolitavad mitmed kõrgkoolid, sest tegemist on ametiga, mis nõuab kõrgharidust. Sotsiaaltöötaja sekkub inimese tegemistesse ja langetab otsuseid, mis võivad mõjutada kogu tema elu. Seega on oluline, et tööandja ei suhtuks vastutustundetult ega võtaks sotsiaaltöötaja ametikohale erialase hariduseta inimesi. Õnneks on sotsiaaltöötajad enamasti usinad õppijad ja enesetäiendajad.

Tihti saadetakse mulle e-kirju või helistatakse ja küsitakse väga konkreetseid küsimusi: „Õelge, mida pean tegema. Ma ei tule enam ema ja isa hooldamisega ise toime. Kust ma abi saan?” Saan neile kinnitada, et Tallinnasse sõita ja ministeeriumisse tulla pole vaja. Sealsamas koduvallas on sotsiaaltöö-

Uus töölepingu seaduseelnõu pole kuldmune munev hani

Tubli riigikoguliige Raivo Järvi on kirjutanud sütitava artikli, kutsumaks inimesi üles leppima uue töölepingu seaduse muudatustega, et kuldmune munev hani meile ikka muneks. Liiatigi olevat selle hane eest välja astunud koguni Euroopa komisjon ja IMF.

Kadi Pärnits
Mainori kõrgkooli õppejõud
SDE

Muidugi on üldse naiivse võitu arvamus, et üks seadus, õigemini selle mõned osad saaks tänapäeval olla meile suisa kulla kokkutoojaks. Teisalt ma muidugi mõistan mõnede poliitikute-ettevõtjate muret, et odava tööjõu aeg saab läbi ja leida tuleb mingigi samalaadne kokkuhoiukoht.

Kui aga asjast tõsiselt rääkida, on Eestis ainukesed kuldmunade munejad hästi haritud, hästi makstud ja hoitud töötegijad, kel positiivne suhtumine oma töösse. Sellise töötaja tekkele aga uus eelnõu karvavõrdki kaasa ei aita. ÜRO värske inimarengu aruanne näitab selgelt, et meie edasine areng seisneb paremas palgas, heas hariduses ja tervises ning lühemates tööpäevades.

IMF ei nõua sellist töölepinguseadust

Olgu ka lugejatele veel kord üle räägitud, et ei IMF ega ammugi Euroopa Komisjon pole meilt nõudnud seadust, mis töötajaid jõhkralt kohtleks. Ei ole nõudnud töölepinguseadust, mis lubaks tööandjal töölepingut ühepoolset muuta või lõpetada selle päevapealt näiteks terviseseisundi, kohanematus või sobimatuse tõttu isegi raseda ja alla kolmeaastast last kasvatava töötajaga, vähendaks oluliselt ületunni ja puhkepäevadel töötamise tasu, jätaks reguleerimata igapäevase puhkeaja pikkuse, ületunnitöö küsimused kogu tervishoiu ja sotsiaalhoolekande sfääris, vähendaks oluliselt töötajate õigusi töölepingu lõpetamise hüviste ja etteatamiste osas jne, jne, jne.

Mida meilt tegelikult oodatakse
See, millest Euroopa

Komisjon tegelikult räägib (näiteks komisjoni teatis rohelise raamatu “Tööõiguse ajakohastamine 21. saj. sõlmküsimuste lahendamisel“ avaliku arutelu kohta) on tööturul tasakaalu leidmine töötajate turvalisuse ja reeglite paindlikkuse vahel. Euroopa Komisjon ootab liikmesriikidelt tööturureforme, mis toetuksid nõueldale sambale: paindlikud tööturureglid, tõhus sotsiaalkaitse, tulemuslik aktiivne tööpoliitika ja efektiivne elukestva õppe süsteem. Meil räägitakse kahjuks ainult esimesest.

Kuidas aga Eestil kõigis neljas valdkonnas, võrreldes Euroopa teiste riikidega tegelikult läheb?

Tööturu reeglite paindlikkuse võrdluses oleme Euroopa keskmised. Ei liiga töötajate ega tööandjate kaitsel. Kui vaadata tööturu jäikust, siis see pole Eesti probleem. Kui näiteks Taanis on probleemiks, et inimesed jäid pikkadeks aastateks ühele kohale tööle, siis meie inimesed vahetavad keskmiselt iga kahe aasta järel töökohta. Veel kiirem käive tähendaks halvemat töö kvaliteeti ja suuremaid palkamise ja väljaõppekulusid. Mida meil aga vastupidiselt Euroopa riikidega on väga vähe, on kollektiivlepingud (vaid 24% meie töötajatest on nendega seotud näiteks, Taani 80% vastu).

Soome on osa oma edukast majandusest ja kõrgest kohast inimarengu indeksis saavutanud paindliku turvalisusega. See tähendab, et seadustes pole niipalju kirjas, vaid igal tegevusalal on töötajate õigused ja kohustused detailselt tööandjate ja ametiühingutega kokku lepitud.

Meil tahetakse seadustest lahti saada, rohkemast kollektiivlepingute sõlmimisest ei räägi aga keegi.

Tõhus sotsiaalkaitse.

Eestis on töötajale makstav keskmine töötuskindluse hüvitis äärmiselt väike, vaid 3200 krooni kuus (50% palgast). Taanlastel on selleks sageli peaaegu endise palga suurune hüvitis.

Efektiivne täiskasvanute elukestva õppe süsteem.

Meil taolist süsteemi veel loodud ei ole ja riik seni sellesse vahendeid ei panusta. Meil osalevad koolitustel vaid 6 % töötajatest, taanlastel 30 % . Meil on ettevõtja toetus töötaja tasemeõppes osalemisel endiselt erisoodustumaksu all. Uus eelnõu võtaks tasemeõppe lõpuksamite sooritamiseks ettenähtud puhkuseõiguse töötajatelt ka veel ära. Aktiivne tööhõivepoliitika. Meie panused selleks, et töötud inimesed kiiresti tööle saaksid, jäävad teiste Euroopa liikmesriikide panustele kordades alla ehk meie panustatud 0,12% SKTst teiste Euroopa riikide 1% vastu.

Süüdistada sellises olukorras meie töötajaid, et need küsivad liiga palju õigusi, on kohatu. Läbiviidud küsitluse järgi on Eesti töötaja üsna tagasihoidlik ja leplik kolme kuu koondamishüvisega, mis Euroopa maastaabis on alla keskmise.

Kokkuvõttes on mul on hea meel, et SDE ja IRL ministrid ei kooskõlastanud pigem 19. sajandisse kuuluvat uut töölepinguseadust. Positiivne on ka see, et tööandjad ja ametiühingud üritavad leida konsensust seaduse muudatuste osas. Teisiti tänapäeval tööseadusi muuta ei oleks ka õige. Usun, et kokkulepe uue töölepingu seaduseelnõu osas varem või hiljem ka sünnib. 2003. a selline kokkulepe näiteks sündis. Ainult, et siis võeti töölepingu eelnõu justiitsminister Langi initsiatiivil riigikogust tagasi.

POLITSEIKROONIKA

Vargused:
17.03 varastati Saku vallas Juuliku külas elumajast püksirihm ning akudrell koos tarvikutega. Täpne kahju on selgitamisel.
18.03 varastati Sauel Tule tänaval angaarist keevitusaparaat, puhurid, veoauto kütusepaak koos 200 liitri diiselmootoriga, keevitustarvikuid, valuveljed, kaubik ja muid tööriistu. Kahju on kokku üle 300 000 krooni.
18.03 varastati Viimsi alevikus Kesktee tänavalt asutuse ruumidest arvuti. Kahju on 10 000 krooni.
19.03 varastati Kiili vallas Luige külas ehitusobjekt talt tööriistu. Kahju on täpsustamisel.
19.03 varastati Maardust Sireli tänavalt aiamaja abihoonetest videomakk, raadio ja kõlarid. Kahju on vähemalt 5000 krooni.
19.03 varastati Anija vallas Parika külas majast muusikariistu, triikraud, tööriistu ja muid tarvikuid. Kahju on selgitamisel.
20.03 varastati Kosel Pargi tänaval keldrist muruniiduk.
20.03 varastati Kosel Pikal tänaval saunast paat ja paadimootor.
20.03 varastati Kosel Pikal tänaval kuurist mootorsaag.
20.03 varastati Kosel Kehra maanteel sõiduautost automakk. Kahju on 1990 krooni.
20.03 varastati Jõelähtme vallas Loo alevikus Saha tänaval keldrist jalgratas. Kahju on 5000 krooni.
20.03 varastati Kosel Pikal tänaval abihoonest muruniiduk. Kahju on 8000 krooni.
20.03 varastati Viimsi vallas Tammneeme külas sõiduauto. Kahju on kokku 11 250 krooni.
21.03 varastati Maardus Vana-Narva maanteel bussist GPSi alus ja LCD monitor.
21.03 varastati Türi vallas panga juures sõiduautost toiduaineid, käekott dokumentide, kosmeetika ja võtmetega ning erinevad magnetkaardid. Kahju on kokku 6130 krooni.
21.03 varastati Harku vallas Türi külas autost mobiiltelefon ja laadija. Kahju on 15 000 krooni.
21.03 varastati Harku vallas Vääna külas abihoonetest elektri boiler, kasisaag ning kolm potti. Kahju on 9400 krooni.
22.03 varastati Kosel Ravila tänaval kõrvalhoonetest kolm jalgratast, tööriistu, käekell, sularaha 700 krooni, mobiiltelefon ja muid esemeid. Kahju on kokku 36 700 krooni.
23.03 varastati Saue vallas Laagris ettevõtte territooriumilt freesipuru. Kahju on vähemalt 1650 krooni.
23.03 varastati Nissi vallas Turba alevikus Lehetu teel elektrikaabel. Kahju on 180 000 krooni.

Kehalised väärkohtlemised:
21.03 kell 21.30 löid Maardus Keemikute tänaval kolm noormeest 1993. aastal sündinud Antoni.
23.03 kell 8.53 löi Kose alevikus Ujula tänaval tundmatu isik 1982. aastal sündinud Ristot pea piirkonda.

Avaliku korra raske rikkumine:
24.03 kell 22.20 tungisid Rae vallas Lagedil Betooni tänaval 1961. aastal sündinud meesterahvale kallale kaks noormeest, kes tekitasid kannatanule kehavigastusi. Hiljem pidasid juhuslikud möödujad ühe noormehe kinni ning andsid üle politseile. Noormeheks osutus 1989. aastal sündinud Mikk, kes paigutati kainenema.

Omavoliline sissetung:
24.03 peeti Viimsis Tammeoru teel ettevõtte kinnisel territooriumil kinni 1970. aastal sündinud Oleg, 1975. aastal sündinud Toivo ja 1974. aastal sündinud Andrei, kes viibisid territooriumil ilma omaniku loata.

Tapmine:
26.03 kell 18.17 leiti Anija vallas Vikipalu raudtee ülesõidu lähedusest vägivalda tunnustega 1962. aastal sündinud Evelini surnukeha. Politsei pidas kahtlustatavana kinni 1952. aastal sündinud Aare.

Mobiilside tõkestamise projekt Murru vanglas on lõppemas

AS E-Arsenal hakkab jõudma lõpule justiitsministeeriumi tellitud töödega mobiilside levi tõkestamiseks Murru vanglas.

BNS

AS-i E-Arsenal juhatusel Martin Linki sõnul vanglas praeguseks levi enam ei ole, ent süsteemi testperioodil võib seoses võimsa segamissüsteemi rajamisega ette tulla häireid väljaspool vangla territooriumi asuvatel aladel. Ta lisas, et vanglast üle tee asuvas Rummu kortermajade piirkonnas on normaalne telefonikasutus tagatud, ent häireid ja kõne-

katkemisi võib olla mõnes vanglast läänes asuvas eramajas ja kohati ka asulat läbival Haapsalu maantee lõigul. Linki sõnul tehakse olukorra lahendamiseks tihedat koostööd tehnilise järelevalve ameti ja justiitsministeeriumiga. Vangla mobiilside ümberkorraldamisel peab E-Arsenal tähtsaks tõhusat koostööd mobiilsideoperaatoritega. Mobiiltelefoni levi tõkestamise süsteemi paigaldamise eesmärk on muuta mobiiltelefonide vanglasse toimetamine mõttetuks. Side tõkestatakse vaid Murru vangla territooriumil ning süsteem ei tohiks mõjutada telefonisidet ega muid elektroonilise

side seadmeid väljaspool vangla territooriumi. Kaitseministeeriumile kuuluv riiklik ettevõtte AS E-Arsenal on enne Teist maailmasõda tegutsenud sõjatehase Arsenal õigustajalane.

Kebina ei tunnista abikaasa tapmist

Harju maakohtus esmaspäeval jatkunud protsessil ei tunnistanud kunagine turujuht Mati Kebina end süüdi abikaasa tapmises.

BNS

Esimese astme kohtus kord juba abikaasa tapmises süüdi mõistetud Kebina (59) on taas kohtu ees, kuna ringkonnakohtus ja riigikohus leidsid mullu sügisel, et süüasja esimesel arutamisel rikkus maakohus menetlusnorme, ning süüdimõistev otsus tühistati. Mullu veebruari lõpus tunnistas maakohus Kebina end süüdi tapmises, kehalises väärkohtlemises ning tulirelva ja laskemoona omamises. Maakohusmääras Kebinale karistuseks üheksa-aastase

vangistuse, mida lühimeetluse tõttu vähendati ühe kolmandiku võrra, samal ajal aga pikendati tema vangistust varasema kandmata karistuse liitmisega. Kebina lõplikuks karistuseks jäi seitse aastat, kuus kuud ja 27 päeva vangistust. Ringkonnakohtus ja riigikohus leidsid siiski hiljem, et Kebina süüdimõistmine tuleb tühistada ning süüasi saadeti maakohtule uueks arutamiseks. Süüdistuse järgi lõi Kebina 2004. aasta 7. augusti õhtul Tallinnas oma Pargi tänava korteris abikaasale Kaire Kebinale (34) mitu korda kristallvaasiga pähe. Seejärel toimetas Kebina meelemärkuseta naise Kivimäe sauna territooriumile, sidus kinni ja pakkis postikotti. Politseinikud leidsid naise surnuke-

ha 2005. aasta 11. juulil Harjumaalt Laagri aleviku metsast. Politsei kuulutas Kaire Kebina tagaotsitavaks 2004. aasta augustis tema Inglismaal elava ema avalduse alusel. Politsei tuvastas, et 2004. aasta 7. augustil kella 15.45 paiku läks Kaire Kebina Tartu bussijaama üht tuttavat saatma ning jäi pärast seda kadunuks. Kebina tunnistas vahetult pärast naise kadunuks jäämist ajakirjanduses, et lapsed on ema kadumisest šokeeritud. "Politsei teda ju niikuinii ei otsi. Uurime Kaire kadumist parem ise," ütles mees toona. Kebina avaldas ka lootust, et naisega on kõik korras ja ta tuleb lõpuks ikkagi koju. Politsei pidas Kebina oma abikaasa tapmises kahtlustatuna kinni 2005. aasta

14. juulil ning pärast seda võeti mees vahi alla. Kebina juhtis 1980. aastal tubakavabrikus Leek suurt sigaretivargust ning pandi selle eest 1982. aastal kuueks ja pooleks aastaks vangi. Pärast Eesti taasiseseisvumist sai Kebina Tallinna Kesklinna direktoriks. 1995. aastal rentis ta linnalt Nõmme turu ja tegutses seal viis aastat. Samuti andis Kebina 1990. aastate keskel välja Spordilehte. Harjumaa suvilates toime pandud sarivarguste eest karistati Kebinat 2003. aasta märtsis aasta ja seitsme kuu pikkuse tingimisi vangistusega. Kohus määras järgmised istungid 8. ja 9. maile ning siis kuulab kohus tunnistajaid.

Politsei otsib Mairo Klaari ja Indrek Kaske

Põhja prefektuuri isikuvastaste kuritegude talitus otsib teadmata kadunud Mairo Klaari ja Indrek Kaske.

BNS

Mairo Klaari (22) nähti viimati mullu 2. detsembril Kernu vallas Laitse külas.

Mees on 184 sentimeetrit pikk, kõhna kehaehituse, lühikeste tumedate juuste ja hallide silmadega. Ta võib kanda tumesiniseid tööriideid või halli jopet, tumesiniseid dressipükse ja helesinist dressipluusi. Indrek Kaske (43) nähti viimati mullu 22. oktoobril Kiisa lähistel. Mees on

umbes 182-184 sentimeetrit pikkune, saleda kehaehituse, pruunide silmade ning lühikeste tumepruunide juustega. Mehe parema silma all on raskesti märgatav arm. Seljas võivad olla tal must sullejope, sinised teksapüksid ning mustad botased. Politsei palub kõigil, kel-

lel on mingit teavet nende meeste kohta, teatada Põhja prefektuuri telefonidel 612 4365, 552 4915, politsei üldnumbril 110 või meiliaadressil vihje@pol.ee. Politsei garanteerib vajadusel teavitajate anonüümsuse.

Lumetorm pärssis kurjategijate tegevust

Kui tavapäraselt registreerib politsei arginädalal ööpäevas üle 100 kuriteoteate, siis kolmapäevast neljapäevani möllanud lumetormi ajal jäi teadete arv märgatavalt väiksemaks.

BNS

Politseiameti andmetel registreeris politsei möödunud ööpäeval 94 kuriteo- ja 711 väärteoteadet. Näiteks 23.-25. märtsini oli kuriteoteateid 127 ja

väärteoteateid 903 ning 25.-26. märtsini teatati kuritegudest 155 ja väärtegudest 866 juhu. Kolmapäevase lumetormi ajal teatati politseile ühest tapmisest, ühest vägistasemisest, ühest röövimisest,

ühelt avaliku korra raskest rikkumisest ja enam kui 60 varavastast kuriteost. Lisaks juhtus seitse rasket liiklusõnnetust, milles sai vigastada kokku kümme inimest.

Taevased asjad

Kui põllud janutavad ja loog on maas, siis peab põllumees taevast teraselt silmas, taevasse vaatavad ka meteoroloogid, meremehed ja enamus õhuliiklusega seotud inimesi. Taevasse vaatab perenaine, kui on pesu välja riputanud, vaene luuletaja oma boheemlaskorteri aknast, tõsiusklik kirikuõpetaja...ja loomulikult ka äikeseuurijad.

Tiina- Mari Viides

Sven-Erik Enno, geograaf ja Eesti Äikesevaatlejate Võrgu koordinaator, kes on äikeseuurijad, miks äikest uuritakse ja kuidas see käib?

Äikeseuurijad on erialalt enamasti kas füüsikud või geograafid. Esimesel juhul on põhitähelepanu all äikesepilves toimuvad füüsikalised ja elektrilised protsessid, teisel juhul äikese ja sellega kaasnevate ohtlike nähtuste ajalis-ruumiline ja klimatoloogiline jaotus. Äike ja sellega kaasnevad nähtused kuuluvad meie kõige ohtlikumate ilmastikunähtuste hulka, seega on nende uurimine ja täpne prognoosimine väga tähtis. Äikese uurimiseks on tänapäeval mitmeid võimalusi. Alates radaritest ja välgudetektoritest ning lõpetades asjahuviliste vaatlusvõrkudega.

Mis on äikse olemus? Me oleme arvatavasti kõik näinud, kuidas välku lööb ja müristab. Kuid mis hetkel füüsikaliselt toimub, seda suudavad vähesed öelda. Äike kujuneb siis, kui rümpilved on arenenud nii kõrgele, et nende tippudes langeb temperatuur alla nulli ning veepiisad jäätuvad. Tekkivad lumekruubid, mis tugevates õhuvooludes veepiiskadega põrkudes omandavad positiivse elektrilaengu, samal ajal kui veepiisad saavad miinuslaengu. Edasi kantakse kerged jääkristallid pilve tippu, samal ajal kui pilve alaossa langevad raskemad veepiisad. Lõpuks muutub elektriväli plusslaenguga pilve tipu ja miinuslaenguga alaosa vahel nii tugevaks, et tekib sädelahendus ehk välk. Enamik välkusiid lööbki pilve tipu ja alumise osa vahel, maad tabab sõltuvalt tormi iseloomust laias laastus vaid 10 – 25 protsenti kõigist välkudest.

Kas äikest on Eestis varem ka uuritud?

Äikesevaatlused algasid juba 19. sajandil koos esimeste meteoroloogijaamade loomisega. Tavalises meteoroloogijaamas on läbi aegade kirja pandud äikese algus- ja lõpukellaajad, paremal juhul ka intensiivsus ja liikumissuund. Kuude kokkuvõtetes on olemas andmed selle kohta, mitmel päeval kuu jooksul üldse müristanud on. Kõige põhjalikumaks äikeseuuringuks Eestis võib siiski pidada 1962 – 1973 Loodusuurijate Seltsi juhtimisel tegutsenud äikesevaatlejate võrku. Nii vaatlejate tiheduse kui ka kogutavate andmete detailsuse poolest ületas see oluliselt riiklike meteoroloogijaamade võrku.

Kas tekkinud huvil äikese vastu võib midagi tegemist olla kliima soojenemisega?

Kliima soojenemine avaldab suuremal või vähemal määral mõju kogu ilmastikule, kindlasti ka äikese esinemisele. Kui palju meie kliima soojeneb ja millised mõjud on sellel äikese esinemisele, seda näeb täpsemalt alles aastate pärast.

Kui meie talved hakkavad olema lumetud ja suved põuapalavad, siis kuidas on lood äikesega? Kas seda hakkab olema rohkem?

Meteoroloogijaamade 20. sajandi andmete põhjal tehtud uuringud ei näita, et soojem kliima tingimata rohkem äikest kaasa tooks. Näiteks sajandi keskpaiga külmade talvetega aastakümned olid silmapaistvalt äikeseliste suvedega. Palav suvi võib olla nii äikeseline kui ka äikesevaene, nagu ka jahe suvi. Rahvusvahelised kliimamuutuste raportid muidugi hoiatavad ekstreemsete ilmastikunähtuste sagenemise eest, järelikult nähakse võimalust, et tugevad äikesetormid tulevikus tõepoolest sagenevad.

Äikesega võib kaasneda tugev tuul ja kohati lausa tormivihurid. Kas ka tuuled räägivad äikeseuurijale, mis parajasti tulekul võiks olla? Äikesepilvede all puhuvad tugevad tuuled on juba sünoptilise olukorra tagajärg, oluline tuule tugevnemine kaasneb umbes ühe äikesega kümnest. Selle prognoosimisel on oluline vaadata kõrgematesse õhukihtidesse. Kui paari kilomeetri kõrgusel on tuuled oluliselt tugevamad ja puhuvad hoopis teisest

suunast, kui maapinnal, võivad areneda eriti raevukad äikesetormid. Järsud tuule suuna ja kiiruse muutused maapinnalähedases kuni kilomeetri paksuses õhukihis panevad aluse keeristormide tekkele.

Mitut liiki äikest on olemas?

Äikest liigitatakse kauguse järgi lähiaäikeseks, kaugeks äikeseks ja põuaäikeseks. Lähiaäikesega on tegu siis, kui müristamise ja välgu ajavahe on alla 10 sekundi, seega pilv ei ole kaugemal kui 3 kilomeetrit. Nii lähedal olevat äikest loetakse ohtlikuks, selle ajal ei soovitata väljas viibida. Kauge äike on kaugemal kui 3 kilomeetrit, kuid samas piisavalt lähedal müristamise kuulmiseks. Müristamine levib üldiselt 20 – 25, harva kuni 30 km kaugusele. Kaugemal kui 30 km on näha vaid välgusähvatusi või nende kuma ja sedagi vaid öisel ajal. Sellist kaugel horisondil sähvivat äikest ilma kuuldava müristamiseta nimetatakse põuaäikeseks, äikesepilv ise võib olla mitmesaja kilomeetri kaugusel.

Äikesega eraldub tohutu hulk energiat. Kas seda on maailmas proovitud ka kuidagi püüda, salvestada ning hiljem kasutada?

Välgu voolutugevus ja võimsus on küll tohutud, kuid väga lühikese kestuse tõttu (sekundikümnenäik) jääb välgu koguenergia tavaliselt alla tuhande kilovatt-tunni. Enamik sellest kulub mitme kilomeetri pikkuse välgukanali kuulumiseks mitmekümne tuhande kraadini, seega põhimõtteliselt hajub atmosfääri. Piksevardasse püütud välgu energiat on kasutatav alla ühe protsendi. Seega energia saamise eesmärgil välgu püüdmisel pole mingit mõtet, seda tehakse kas hoonete kaitseks pikselöögi eest või teadusuuringute eesmärgil.

Kas Eesti välk on kuri? Kas meie laiuskraadil lööb välk tihti majja sisse?

Välgutabamus hoonesse on üldiselt küllaltki harv nähtus. Ulatuslike ja tugevate äikeste korral, kui Eesti territooriumi tabab ööpäeva jooksul mitu tuhat pilv-maa lööki, tuleb tabamusi hoonetel siiski ette. Möödunud aastal olid sellised äikesed näiteks mai lõpupäevil, aga ka augustis.

Kas keravärk on välgu-maailma anomaalia?

Keravälgu näol on tegu väga erilise, huvitava ja ka äärmiselt haruldase välguvormiga. Suure harulduse tõttu on nende teke senini lõplikult lahti seletamata. Teated väga erineva kuju, värvi, liikumise ja elueaga keravälkudest on andnud põhjust oletusteks, et tegu võib olla mitte ühe nähtuse, vaid terve nähtuste rühmaga. See, et keravälg ilmub tavaliselt äikese lõpus ja mõni hetk pärast kohalikku ja tugevat pilv-maa välgulööki, vihjab keravälgu seotusele ebatüüpiliste plusslaengutega pilv-maa välgulöökidega. Selliste omadustega on keskmiselt üks pilv-maa välk kümnest ja tundub, et nendest välkudest omakorda väga väike osa võimsamaid võivad mõnikord tekitada keravälgu.

Kas olete uuringute kestel kohtunud keravälguga?

Ei ole õnneks ette tulnud, keravälguga kokkusaamine on kahtlemata äärmiselt ohtlik. Äikesevaatlusandmetest selgub, et aastatel 2006 ja 2007 pole keravälku oma silmaga näinud ka ükski vaatleja. Andmebaasi kantud paarituhandest vaatlusest paari puhul on keravälku märganud vaatlejate tuttavad või naabrid.

Välk lööb künkasse. Milline on välgu jalajalg?

Sõltub ilmselt välgu tugevusest ja konkreetsest olukorrast. Ise pole kunagi näinud kohta, kus välgunool otse maapinda oleks tabanud. Osad uurijad väidavad, et enamasti ei jäägi mingit märgatavat jälge. Samas olen lugenud vähemalt ühest juhtumist, kus karjamaale lõõnud välk tekitas maasse korraliku augu, õhku paiskus tolmu-pilv.

Milliseid erinevaid värke on olemas?

Nii pilvesisesed, pilv-maa, pilv-õhk kui ka pilv-pilv välgud on tegelikult kõik üks ja sama joonvälg. Maapinna lähedal esineb lisaks veel keravälg ja ahel- ehk kettvälg, mida peetakse joon- ja keravälgu vahevormiks. Hoopis eksootilised elektrinähtused esinevad äikesetormide kohal. Vähem kui kahekümne aasta eest avastati praeguseks spraitideks nimetatud välgud. Sprait meenutab kujult hiiglasliku punast rippuvate kombitsatega meduusi, “kom-

bitsad” on sinaka helgiga. Sprait algab umbes 20 km kõrguselt ja ulatub kosmose piirile 90 – 100 km kõrgusele. Sprait nähakse tohutute mõõtmetega äikesemassiivide kohal. Vahetult enne spraidi ilmutist lööb all olevast tormipilvest maasse väga tugeva plusslaenguga välg. Sprait kestab vaid sajandiksekundi, silmaga võib neid näha vaid väga selgel ja pimedal ööl vähemalt paarisaja kilomeetri kaugusel sähvi-va tugeva äikese põuavälkude kuma kohal.

Milleks välguvaatlemine vajalik on?

Vaatlused annavad olulist võrdlus- ja lisainfot radari- ja äikesedetektorite andmetele. Kuna välgudetektor registreerib põhiliselt pilv-maa lööke, mida on suhteliselt vähe, saab vaatlusvõrgu andmete põhjal infot ka nõrgemate, ainult pilvesisestest välkudega äikeste kohta. Samuti ohtlikud äikesenähtused nagu rahe ja tormid. Nende esinemisest ja kahjustustest saab hea pildi ainult asjahuviliste vaatlejate võrgu abil.

Millise eluala inimesed on ühinenud välguvaatluste programmiga?

Üsna palju on õpilasi, lihtsaid tööinimesi, koduseid kui ka pensionäre. Ja kõigi nende hulgas leidub väga häid vaatlejaid. Seega ootame jätkuvalt liituma kõiki huvilisi olenemata tegevusalast või vanusest.

Mida annab välguvaatlemine?

Tavalisele inimesele jaoks on EÄV-s osalemine võimalus koguda teadusele vajaliku infot lihtsate vaatluste abil. Need andmed lähevad lõpuks ka välismaale, vastavatesse uurimiskeskustesse näiteks. Pärast seda, kui kõik need andmed on siin geograafia osakonnas koos geograafiliste koordinaatidega andmebaasi sisestatud, siis saavad meie uurimistulemusi kasutada ka teiste maade teadlased. Oma foorumit ja seltsielu EÄV-I veel ei ole, aga pole üldse välistatud, et see varsti tuleb.

EÄV ootab uusi huvilisi

Juba kolmandat aastat tegutsev Eesti Äikesevaatlejate Võrk (EÄV) ootab uusi huvilisi. Vaatluste teostamine ei eelda erialaste teadmiste ega mõõteriistade olemasolu, oluline on vaid huvi ja valmisoleks lihtsamate loodusvaatluste teostamiseks. Kõik vaatlejad saavad vaatlusjuhendi ning vaatluslehed. Vaatlustega on oodatud liituma kõik huvilised sõltumata vanusest ja tegevusalast. Rohkem infot äikesevaatlejate võrgu kohta koos kokkuvõtetega eelmiste aastate vaatlustest on saadaval Internetis aadressil <http://www.zone.ee/funnelcloud/eav.htm>. Harjumaal tegutses möödunud aastal 15 äikesevaatlejat, kes teostasid kokku 148 vaatlust.

Talv ei jäänudki taevasse

Kui ilmajaam andis teisipäeval tuisu ja tormi eest hoiatuse, ei võtnud paljud asja tõsiselt. Maa oli õhtuks küll talviselt paksu lumevaiba all, aga vähemalt sisemaal jäi tuul mõõdukaks.

Riina Tamme

Kolmapäeva hommik aga algas paljude jaoks sellega, et tuli ennast sõna otseses mõttes toast välja kaevata, sest kirdetuisk oli välisukse taha hange keernutanud.

Eriti hull oli seis eramajade omanikel, kes iseenesest oleksid võinud loota, et enne tööleminekut 100 jooksvat meetrit kõnniteed rooki-da pole just kerge. Seda enam, et need, kes oma autoga tööl käivad, pidid ka masina lumehangest välja kaevama või garaaži ukse tagant ja väljasõidu värava eest mitu kanti lund teisaldama.

Kui siis sahk sõiduteed

puhastades värava alla meetrise lumevalli lükkas, pani see lumerookija ikka kurja kiruma.

Kuigi teedemasinad olid öö läbi ametis, olid kõrvaltänavad ja –teed kolmapäeva lõunaks kohati veel umbes. Liinibusside graafikud olid sassis nii pealinnas kui Harjumaal.

Kolmapäeval registreeris Põhja prefektuur Tallinnas ja Harjumaal 82 liiklusõnnetust, millest kolmes said ka inimesed kannata. Suurim õnnetus toimus Tallinn-Saku väikebussiga, milles kannatada saanud kolm inimest viidi haiglaravile.

Õhtul liini 114 sõitnud väikebussijuht tunnistas, et hommikul kulus Sauelt Tallinnasse sõiduks tava-pärasest ligi kolmveerand tundi kauem. “Hea, et masin teele jäi ja ise terve nahaga pääsesin,” ohkas mees kergendatult.

Elektriraudtee hoiatas oma koduleheküljel, et Paldiski

ja Riisipere suuna hommikused rongid võivad hilineeda.

Siiski püsisid rongid nii sõitjate kui klienditeenindajate sõnul enam-vähem graafikus. Küll oli aga probleeme sellega, et peroonid olid paksult lund täis. Kuna lund sadas päev läbi, nägid paljude peroonide kinnitallatud lumega trepid ka keset päeva välja nagu kelgumäed.

Eesti Post hoiatas, et raskete teeliste tõttu on häiritud ajalehtede kojukanne ja nii ka oli. Lehekandja truust abilisest jalgrattast oli kinnituksanud põiktänavates vähe kasu ja postimehel tuli poole tänava lehepakiga kohati põlvini ulatuvas lumes sumbata. Küll aga ei saanud paljude kohtades postimeest koerte “koorilaul”, sest suurem jagu penisid põõsades toas või kuudis.

Ka neljapäeval oli suur osa tänavaid veel lumest puhastamata. Pealinnas

käis munitsipaalpolitsei kimbutamas neid kinnistumaniikke, kelle kõnniteed puhastamata olid. Paraku oli ka linn ise jännis, sest ka nende puhastada olevad kõnniteed (näiteks Kadaka puiestee Nõmmel) olid paksu lume all. Sõiduteelt sinna lükatud kohati meetrise lumevalliga polnud õhtul töölt tulnud inimestel muud ette võtta, kui proovida sellest üle turnida. Tallinna kommunaalamet jätkas neljapäeval lume väljavedu ühistranspordipeatustest, ameti juhataja Tarmo Sulg ütles, hommikustel andmetel oli Kesklinnast välja veetud ligikaudu 1500 m³ lund.

Eesti meteoroloogia ja hüdroloogia instituudi andmeil sadas viimaste ööpäevade ga enim lund Tallinnas ja Kehras.

Tallinna lähedal Harkus ja Kehras tuli kolmapäeva hommikust neljapäeva hommikuni 17 sentimeet-

rit lund.

Kõige paksem ehk 37-sentimeetrine lumikate oligi neljapäeva hommikul Kehras, Vanakülas oli lund sentimeeter vähem.

Neljapäeva varahommikuks oli Lääne-Eesti saar-

tel ning Harju ja Rapla maakonnas lumesadu lõppenud, kuid esines pinna-tuisku. Mujal sadu veel jätkus ja paiguti oli see tugev. Nähtavus oli sajus ja tuisus piiratud.

Lumetuisk ja tugev tuul häirisid ka laevaliiklust. Nii oli tugeva laine tõttu häiritud ühendus mandri ja läänesaarte vahel. Ära jäid ka mitmed Tallinn-Helsingi vahelised väike-laevade reisirid.

Kui liiklejad ja majaomanikud kirusid lund, siis lapsed, vastupidi tundsid lumest mõnu. Suusad-kelgud sahisid tuisust hoolimata või möllati lihtsalt niisama puhtas ja kohevas lumes.

Meteoroloogiapäev keskendus planeedi seirele

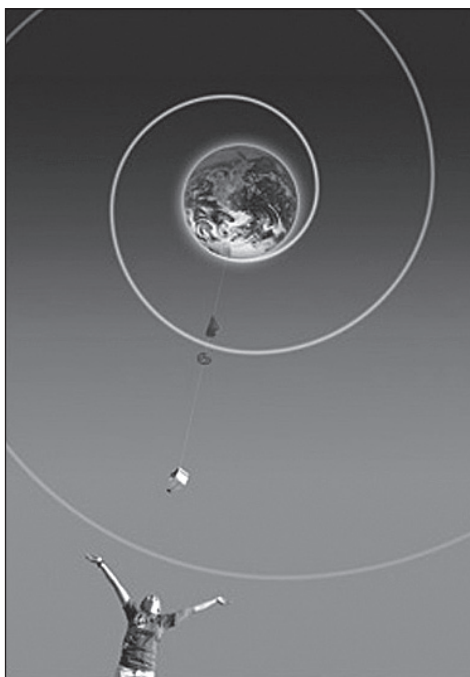
Pühapäeval, 23 märtsil tähistasid Maailma Meteoroloogiaorganisatsioon (WMO) ja selle 188 liikmesriiki meteoroloogiapäeva egiidi all “Meie planeedi seire parema tuleviku nimel”.

Harju Ekspress

“Sel aastal keskendus meteoroloogiapäev meie planeedi kliima paremale seirele, kuna ilmastikulo-olud on aasta-aastalt järjest heitlikumad,” ütles Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi (EMHI) peadirektor Jaan Saar. “Ilm, kliima ja vesi, samuti meie endi tegevus mõjutavad kogu meie elu ja seega tunnevad ka inimesed aina suuremat muret keskkonnaprobleemide, sagedenenud loodusõnnetuste ja kliimamuutuste mõju pärast.”

Meteoroloogipäeva raames toimus teisipäeval, 25.

märtsil Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudis konverents “Meie planeedi seire parema tuleviku nimel”. Konverentsil rääkisid mitmed teadlased ja eksperdid Eestit puudutavatest kliimamuutustest, alternatiiv-energeetikast ja ekstreemsetest nähtustest. Ajalooliselt on WMOliikmesriikide rahvusvahelised meteoroloogia ja hüdroloogia teenistused olnud teerajaja rollis operatiivse vaatlussüsteemi arendamisel ja töös hoidmise. Täna moodustavad kõik need vaatlused aluse usaldusväärsetele ja sta-

biilsetele teenustele ja toodetele, mis on vajalikud pika- või lühiajaliste otsuste tegemiseks jätkusuutliku tuleviku heaks. Ka Eesti on täieõiguslik WMO liige alates aastast 1992.

Lisainfo www.emhi.ee.

Kliimaraport lubab Põhjalasse kuumalained ja sadusid

Tulevikus on Põhjamaades oodata kestvamaid kuumalaineid ja rohkem vihma. Põhjamaade Ministrite Nõukogu tellitud kliimaraport ennustab, et kuuma perioodid võivad edaspidi kuni 9 päeva kauem kui seni. Uuring näitab temperatuuritõusu mõju paljudele valdkondadele, samas ei pruugi mõju alati negatiivne olla.

Madis Tilga

Raporti eesmärk oli valgustada 2-kraadise (celsiuse järgi) kliimasoojenemise tagajärgi Põhjala jaoks aastani 2100. Uuring vaatles temperatuuritõusu mõju muuhulgas meretasele, põllu- ja metsamajandusele, kalandusele, transpordile, turismile ja loodusõnnetustele. Märgid näitavad, et loodusõnnetuste arv kasvab.

Üleujutustest, suurtest tormidest ja maalihettest hakkame üha sagedamini kuulma. Merevee taseme tõus ei saa olema märkimisväärne, ent ka juba väike tõus võib muuta varem turvalised kohad üleujutuste piirkonnaks. Muutused kalanduses on otsesed. Teatud kalaliikide arvukus võib suurene- da, samas kui teised võivad soojeneva vee eest page- des teatud piirkondadest hoopiski kaduda.

Kliimasoojenemise positiivse küljena tuuakse välja vähenev energiatarbimine seoses soojemate ja lühemate talvedega ning soojemad suved omakorda meelitavad enim turisti. Tugevamad tuuled ja enam sademeid võimaldavad omakorda energiatootmist ning pehmem kliima pikendab vegetatsiooni- perioodi, mis soodustab põllu- ja metsamajandust. Raporti koostasid

Põhjamaade Ministrite Nõukogu kliimatöörupi tarvis Kliimauuringute Instituut CICERO ja konsultatsiooni ettevõtte COWI.

Veel põhjamaiseid uudiseid saab lugeda www.norden.ee.

Põhjamaade Ministrite Nõukogu lähiaastate peamiseks tegevussuunaks on globaliseerumisega kaasnevate mõjude hindamine eelkõige majandusele, energeetikale ja keskkonnale, sealhulgas kliimaküsimustega tegelemine.

Põhjamaade peaministrid ja Põhjamaade Nõukogu delegatsioon koos mitmete teiste organisatsioonidega kohtuvad 8.-9. aprillini Rootsis Riksgårdenis nn globaliseerumise tippkohtumisel, et arutada üleilmastumise ja kaasnevat. Järgmisel aastal toimub Kopenhaagenis ÜRO kliima tippkohtumine.

Emakeelepäev Keila valla koolides

Emakeelepäev on üks tore päev – päev täis püüdliselt sõnaseatud lauseid, selgelt väljaõeldud sõnalõppe ning kauneid mõtteid. Päev, mis meenutab meile, et keelt tuleb kaitsta ning au sees hoida – kui kaob keel, kaob ka rahvas. Ja kui rahvas on kadunud, siis mis sest riigist, meie maast alles jääb?

Maur Mere ja Külli Veerme
Klooga Algkooli õpetajad

Emakeelepäeva tähistatakse üle Eesti ning seda tehti ka ülemöödunud reedel Klooga Algkoolis, kuhu kogunesid Keila valla koolide parimad luule ning proosa ettekandjad. Ettekantavatele teostele seadis raamid elu ise – Eesti Vabariigi juubel, emakeelepäev ning 80 aasta möödumine armastatud laste- ja noortekirjaniku Eno Raua sünnist. Saabunute eesmärk oli

välja selgitada Keila valla selleaastased parimad deklameerijad – selleks tuli igal koolil ette valmistada luulepõimik teemal „Eestimaa – sünnipäev sul, pidupäev meil!“; ettekandmise au jäi kanda 1. – 4. klassi õpilastele. 5. – 8. Klassi õpilased võistlesid tundmatu teksti ettelugemises, lugemispalad pärinesid Eno Raua teosest „Roostevaba mõök“.

Luulepõimikud viisid meid eestluse allikatele – Laulasmaa lapsed „marsisid“ mööda Eestit ringi, Lehola lapsed võtsid kätte ja tutvustasid meie keelt läbi lauluteksti ning rütmi, Klooga lapsed koondasid põimikusse kokku armastuse keele, kodu ning Eestimaa ilu kohta. Selleaastased põimikud olid nii hea tasemega, et lugupeetud žüriil tekkis raskusi parima väljasegitamisega – nii said kõik lapsed võrdselt kiita. Siinkohal tugevad käepigistused tublit tööd teinud

juhendajatele! 5.-8. Klasside õpilased võistlesid teksti ettekandmises – loos otsustas, mis teksti tuleb ette kanda, valmistumiseks oli aega just täpselt niikaua, kui kehtsid Klooga lastelaste esituses kõlanud kaks laulu. Ehk siis väga-väga napp ettevalmistusaeg. Kui lugemiseks läks, polnud kellelgi pääsu žürii terava pilgu alt – tuli ju seista üksi terve suure saali ees ning kanda ette ligi poolteist lehekülge teksti. Ja žürii oli oma otsustes karm – jälgiti intonatsiooni, rollide eristatavust, hääle selgust ning kõlavust, lugemise soravust. Lugemisvõistlustulest väljus võitjana 5. – 6. klasside arvestuses Lehola kooli õpilane Tuuli Tohver, keda oli tõesti lust kuulata, ning tema teksti oli ka kõige rohkem kuulda. 7. – 8. klasside õpilastest tõstis žürii esile Laulasmaa kooli 8. klassi õpilase Lauri Luke deklameerimist. Ülejäänud võistlejad and-

Kloogal sai kõigile selgeks, miks emakeel ning isamaa meile niivõrd kallid on

Foto: Maur Mere

sid endast parima ning lubasid tugevasti harjutada, et saaks järgmisel aastal ühe võimsa deklameerimislahingu korraldada. Keelepäev päädis korraliku Eesti-teemalise viktoriiniga, mille koostasid valla

raamatukogude juhatajad, ning miljonimängustiilis teadmiste katsumises hiilgasid seekord Lehola helgeimad pead – palju õnne! Kloogapoolsed korraldajad soovivad tänada kõiki tublisid õpilasi ning nende

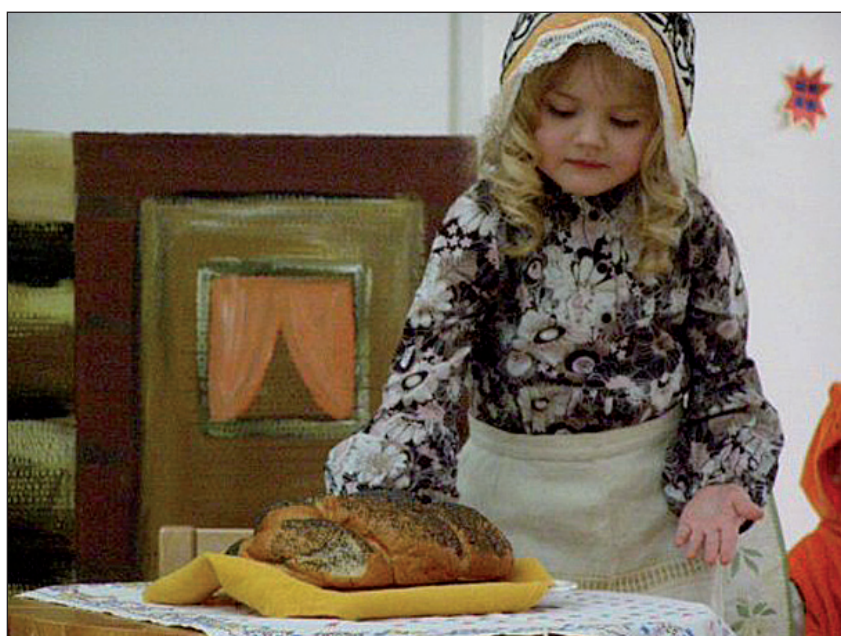
juhendajaid tehtud suure töö eest ning teha kolm pikka-pikka paid meie emakeelele ja isamaale – eks ikka selleks, et nii meie keel kui ka maa kehtaks ja õitseks!

Teatrikuul teeme teatrit!

Teatrikuu keskel toimus Laulasmaa Kooli lasteaias suur teatripäev kuue etendusega. Paljudes lasteaedades õpivad lapsed teatrikuuks selgeks mõne näidendi.

Ülle Krabo
Õppealajuhataja
Laulasmaa Kooli lasteaias

Õpitut esitatakse vanematele ja ka teistele rühmadele. Et enamasti rohkem esinemisi ei ole, siis tekkiski idee oma õpetajate tublit tööd ja laste ilusat esinemist suuremale publikule näidata. Selleks kutsus Laulasmaa Kooli lasteaed endale külla teised Keila valla lasteaiarühmad. Lehola Lasteaed-Algkooli lasteaiarühmad esinesid Helme Uutma kirjutatud teatritükiga „Kus asub õnnemaa?“. Klooga lasteaia lapsed näitasid publikule „Kuidas tuli kevad?“. Laulasmaa Kooli lasteaia esimene rühm oli sajajalgne, kes tahtis külla minna. Teisel rühmal oli südame-lik etendus „Mu koduke“. Kolmas rühm sõi jänese-ema tehtud porgandipirukat ja neljas rühm esitas muusikalise muinasjutu „Kuningas ja linnud“. Etendused olid kõik väga huvitavad, erinevad ja ilu-

sad. Oli laule, tantse, luuletusi, sõnalisi ja sõnadeta rolle. Loomulikult ka palju kirevaid kostüüme ning dekoratsioone. Laste etteastetest said õpetajad kindlasti uusi ideid ja mõtteid edaspidiseks. Pika teatripäeva pidasid lapsed vapralt vastu ja lubasid kindlasti järgmisel aastal uuesti esineda. Suur aitäh kõikidele täiskasvanutele, kes lapsi õpetasid, kostüüme valmistasid ja pöialt hoidsid. Suured kiidusõnad muusikaõpetajatele Malle Siidirätsepale, Helme Uutmale ja Piret Arikainenile. Soovin Teile jõudu ja jaksu uutes loovates ettevõtmistes.

Laulasmaa lasteaialaps Nora Mandri pakub etenduse vaatajatele saia (ülemisel pildil)

Lehola Lasteaia väiksed näitlejad esinemishoos (parempoolsel pildil)

Autori fotod

Lehola lasteaia lõbusad pörsakesed

Harjumaa kultuuritöötajate seminar- infopäev Saku vallas

20. märtsi hommikul kogunesid Harjumaa kultuuritöötajad Saku Vallaraamatukogusse, kus raamatukogu juhataja Helle Pärilin tutvustas oma sõnavõttus raamatukogu uusi ruume ja rääkis põgusalt kultuurielust Saku vallas. Oma sõna ütlesid ka vallavanem Arvo Pärniste ning haridus- ja kultuurinõunik Valvo Paat.

Tiina- Mari Viides

Edasi ootas Saku Valla Maja ees turismibuss koos Kiisa Rahvamaja juhataja Marianne Randega, kelle juhatusel gruppi ühe Saku valla kultuuriobjekti juurest teise juurde sõidutati. Ükshaaval sai üle vaadatud Saku alevikus asuvad huvikeskus, muusikakool ja spordikeskus. Sakust väljaspool külastati Metsanurme Külakeskust, Ülo Sirbi kodumuseumi, Kajamaa koolimaja-külakeskust, Tagadi Küla Seltsi, Kurtina Mootorrattamuseumi ja Kiisa Raamatukogu.

Kiisa Rahvamajas pidas David Vseviov seminari-rahvale pikema ettekande „Kultuuridevaheline dia-

loog“. Ettekanne oli pikitud humoorikate arutlustega kultuurist meis ja meie ümber.

„Kultuur on sild erinevate rahvuste vahel ka siis, kui ei mõisteta üksteise keelt. Meie kultuuriruumis on praegu maad võtnud tasakaalustamatus. Kõigi erialade esindajad arvavad, et just nende pärusmaad ei ole piisavalt väärtustatud ja kogu aeg otsitakse mingit oma „Nokiati“. Me ei saa nimetada üht asja või nähtust „Nokiaks“ ja siis ette kujutada, et see ongi. Me otsime silti, aga meil ei ole veel asjagi, millele seda peale kleepida,“ ütles David Vseviov ja võttis järgmise teemana luubi alla sõna „multikultuur“.

„Kuulsin sõnapaari multikultuurne haridus,“ mõtiskles professor Vseviov. „Kus ma sellist sõna veel olen kohanud? Ahhaa, multinektar, mis eesti keeles tähendab segumahl. Et mis mahl ma siis joon? Mis maitse sellel on? Kuidas ma selle ära tunnen? Ei tunnegi, sest segumahlal ei ole ei õunamahl, ei virsikumahl, ei mangomahl maitset, lõhnast rääkimata. Pole tunnust, ta ei ole äratuntav.

Kultuuritöötajad Metsanurme külakeskuses Metsanurme küla tegemistest räägib külakeskuse perenaine Salme Moks

Foto : Tiina-Mari Viides

Nii on ka segukultuuriga ehk multikultuuriga. Oleks nagu kultuur, aga milline? Eesti kultuuri edasikandmine on tähtis, et see ei muutuks tunnusteta multikultuuriks.“

Ka Eesti Teatri ja Muusikamuseumi töötaja Alar Ojalo ettekanne „Kohaliku kultuuri dokumenteerimine ja kaardista-

mine Saue linna näitel“ oli väga huvitav.

„Kui kasvõi ühe inimpõlve jagu aega tagasi oleks keegi võtnud vaevaks kaardistada ja jäädvustada tolle aja käsitööga, isetegevusega, muusika, kirjanduse, kunsti ja muuga tegelevate inimeste tööd ja tegemised, siis oleks sellel materjalil praegusel ajal juba hindamatu museaal-

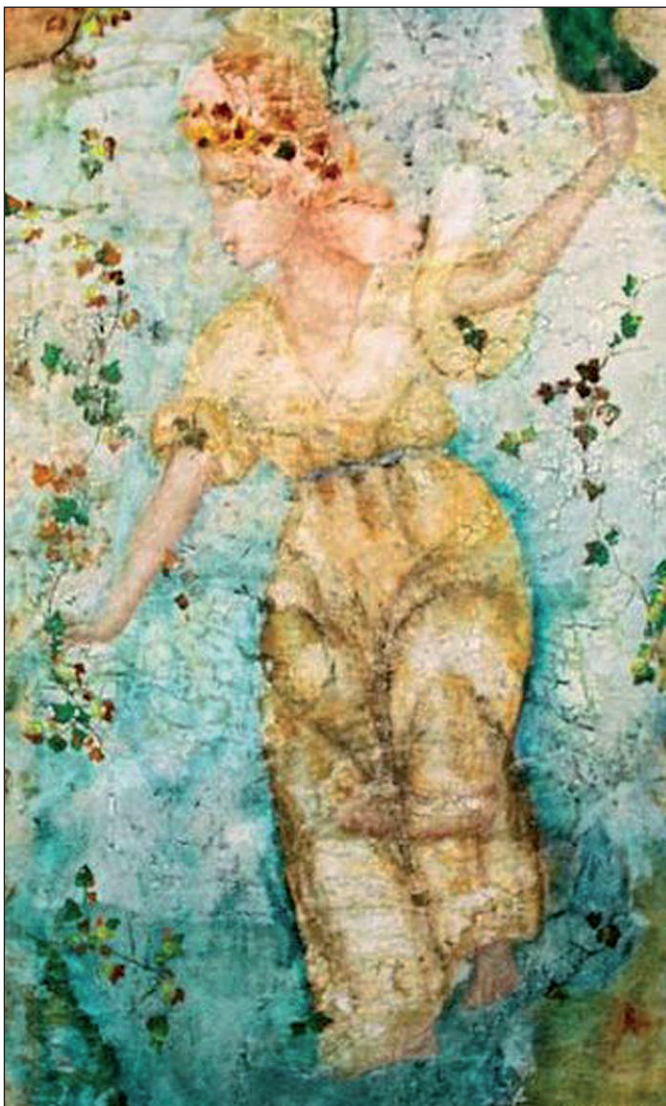
ne väärtus, sest 70 aastaga võib maailm väga palju muutuda.“

Alar Ojalo rääkis põhjalikumalt ka sellest kuidas kulges omaalgatuslikul kombel ette võetud Saue linna kultuuri dokumenteerimine ja kaardistamine. Miks mitte teha seda ka mujal? Alar Ojalo ütles, et jagab heameelega oma kogemusi kui keegi soovib

oma vallas või linnas sama töö ette võtta.

Seminaripäeva lõpetas Harjumaa kultuuri- ja spordiosakonna juhataja Riin Kivimurm, kes andis ülevaate Harju maakondlikest ühisüritustest 2007. ja 2008. aastal.

Naljapäeval avatav kunstinäitus on tõsine asi

1. aprillil avatakse Kadriorus Kastellaanimaja galeriis Eesti Kunstnike Koondis Toronto (EKKT) grupinäitus „EKLEKTIKA“. EKKT on kõige suurem ja vanim Eesti kunstnike organisatsioon välismaal.

Piret Mae

1956. aastal prof. Woldemar Pätsi juhtimisel tegevust alustanud Eesti Kunstnike Koondis Torontos (EKKT) ühendab rahvuskaaslasti üle kogu maailma.

53 tegevusaasta jooksul on EKKT korraldanud mitmeid erinäitusi nagu „Pallase 65. a juubelinäitus“, „Eesti Kunst 1918-1968“, „I Ülemaailmne Eesti Päevade Kunstinäitus“ Tartu College'is, „Salute to Esto 84“, „Esto 96 EKKT kuns-

Maal „Naine“
Autor Eha Luik
Antiik-segatehnikas

tinäitus“ Tallinnas, „Esto 2000 kunstinäitus“, lisaks iga-aastased ülevaatenäitused.

Aastate jooksul on koondis pälvinud tunnustust nii riigi- kui kultuuritegelastelt, tänukirju on tulnud isegi Valgest Majast ja Buckinghami Paleest.

Koondis on välja andnud viis kunstialbumit, millest üle 700 eksemplari tutvustavad eestlastest kunstnike loomingut üle maailma. ETTK kunstialbumeid võib leida Eestist, Rootsist, USA-st, Prantsusmaalt, Belgiast, Austraaliast,

Inglismaalt, Iisraelist, Venezuelast, Venemaalt, Itaaliast, Mehhikost, Kanadast ja mujalt.

Lisaks kunstialasele tegevusele oma tänapäevase kodumaadel, on ühingu liikmed ikka ja jälle pööranud oma pilgud ka Eesti poole. KUMU ehitamist toetati 450 000 krooniga, kuue aasta jooksul on välis andnud 24 kümne tuhande krooni suurust stipendiumi Tallinna Kunstiakadeemia ja Tartu Kõrgema Kunstiülikooli tudengitele. Avatav näitus on ulatuslikum ja erilmelisem

kui tosin aastat tagasi teoks saanud väljapanek. Seekord on näitusel väljas umbes 60 taie.

Nagu näituse nimigi ütleb, eksponeeritakse väga erinevas stiilis maale. Nii on igal kunstihuvilisel võimalik sellel „seinast - seinale“ näitusel leida ühingu mitmepalgelise loojaskonna tööde hulgast endale südamelähedane teos. Tasub vaatama minna.

Näitus jääb avatuks 30. aprillini.

METSAGA SINA PEAL

HOLMEN METS

HOLMEN KONTSERNI ETTEVÕTE

- metsta hindamine
- kasvava metsta ja kinnistute ost
- raie- ja metsauuendustööd
- metstamaterjali ost

Hendrik Nõmme,
tel 665 2445, hendrik@holmen.ee

Holmen Mets AS, Pärnu mnt 105,
11312 Tallinn, tel 665 2440,
holmenmets@holmen.ee,
www.holmen.ee

E 31.märts 2008	T 01.aprill 2008	K 02.aprill 2008	N 03.aprill 2008	R 04.aprill 2008	L 05.aprill 2008	P 06.aprill 2008
05.30 Vikerhommik. Andri Maimets 09.45 Mina lood 10.05 Huvitaja. Sven Paulus 11.30 Roald Dahl - Henry Sugari imeline lugu, I. Jutustust loeb Peeter Tammearu. 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis+. Lauri Hussar, Hillar Nahkmann 14.05 Reporteritund. Kadri Kukk, Mart Linnart 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15 Kolmest kuueni. Jaan Elgula 16.05 Päevatee. Liina Kusma 18.00 Päevakaja 18.30 Mina lood * 19.05 Reporteritund * 20.15 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Õhtujazz. Anne Erm 22.00 Uudised. Sport 22.30 Henry Sugari imeline lugu * 23.05 Eesti lugu * EV 90 - Marie Reisik. Piret Kriivan 00.05 Päevatee * 01.00 Huvitaja * 02.30 - 05.30 Öömuusika	05.30 Vikerhommik. Meelis Kompus 09.45 Mina lood 10.05 Huvitaja. Meelis Süld 11.30 Henry Sugari imeline lugu, II 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis+. Lauri Varik, Hillar Nahkmann 14.05 Reporteritund. Meediatund. Tarmu Tammerk 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15 Kolmest kuueni. Jaan Elgula, Mall Mälberg 17.05 Mulgikeelsed uudised 18.00 Päevakaja 18.30 Mina lood * 19.05 Reporteritund * 20.15 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Meie. Stuudios on Maire Aunaste 22.30 Henry Sugari imeline lugu * 23.05 Ummafon * Mart Ummelas 00.05 Klassika? See on imelihtne * Eero Raun 01.00 Huvitaja * 02.30 - 05.30 Öömuusika	05.30 Vikerhommik. Mart Ummelas 09.45 Mina lood 10.05 Huvitaja. Grete Löbu 11.30 Henry Sugari imeline lugu, III 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis+. Lauri Hussar, Hillar Nahkmann 14.05 Reporteritund. Kaja Käner 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15 Kolmest kuueni. Jaan Elgula, Tiina Vilu 17.05 Eesti Kunstimuuseumi uudised 18.00 Päevakaja 18.30 Mina lood * 19.05 Reporteritund * 20.15 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Ilmahelid. Tõnu Timm 22.00 Uudised. Sport 22.30 Henry Sugari imeline lugu * 23.05 Luuleroom. Eesti luulet valib ja loeb Andrus Eelmäe 00.05 Kultuurikaja * 01.00 Huvitaja * 02.30 - 05.30 Öömuusika	05.30 Vikerhommik. Meelis Kompus 09.45 Miniturniir 10.05 Huvitaja. Mart Ummelas 11.30 Henry Sugari imeline lugu, IV 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis+. Lauri Varik, Hillar Nahkmann 14.05 Reporteritund. Lauri Hussar 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15 Kolmest kuueni. Jaan Elgula, Krista Taim 17.05 Liiklussaade. Villu Vane, Meelis Kompus 18.00 Päevakaja 18.30 Miniturniir * 19.05 Reporteritund * 20.15 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Ideaalmaailmad 22.00 Uudised. Sport 22.30 Henry Sugari imeline lugu * 23.05 KÕP. Riigita rahvas - jaraid. Andrus Mölder, Marje Lenk 00.05 Luuleroom. Deemon. Lermontovi järgi seadnud Mikk Mikiver (1985) 01.00 Huvitaja * 02.30 - 05.30 Öömuusika	05.30 Vikerhommik. Märt Treier 09.45 Miniturniir 10.05 Huvitaja. Sven Paulus 11.30 Henry Sugari imeline lugu, V 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis+. Tiit Karuks, Hillar Nahkmann 14.05 Reporteritund. Ignar Fjuk 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15 Kolmest kuueni. Jaan Elgula, Margus Saar 17.05 Kihnu uudised 18.00 Päevakaja 18.30 Miniturniir * 19.05 Reporteritund * 20.15 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Pärimuster. Astrid Böning 22.00 Uudised. Sport 22.30 Henry Sugari imeli- ne lugu * 23.05 KÕP. Oleg Basilašvili - väsimatu publikumagnet. Kuulsa teatri- ja filminäitleja- ga kohtus Peterburis Haldi Normet-Saarna 00.05 Liiklussaade * 00.30 Aiatark * 01.00 Huvitaja * 02.30 - 05.30 Öömuusika	05.30 Vikerhommik. Andri Maimets 10.10 Perepilt. Tiina Vilu, Toomas Tross 11.05 Rahva teenrid. Aarne Rannamäe 12.05 Ummafon. Mart Ummelas 13.05 Eesti lugu. EV 90 - Jaan Raamot. Piret Kriivan 14.05 KÕP-i valikkava. Riigita rahvas - kurdid. Andrus Mölder, Marje Lenk 15.05 Telefonisoovikontsert 16.05 Kultuurikaja. Riho Laurisaar 17.05 Keelekõrv. Maris Johannes 18.00 Päevakaja 18.15 Maailmapilt. Uusi raamatuid. Krista Kaer, Martin Viirand 19.05 Kuuldemäng: Jerzy Krzyston “Saatanlik sadu” 20.15 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Rahva teenrid * 22.00 Uudised. Sport 22.10 Raadio ööülikool. Onu Ööbiku unenägu. Astrid Böning, Jaanus Rohumaa jt 23.05 Aja jälg kivis * 00.05 Ilmahelid * Tõnu Timm 01.00 Maailmapilt * 02.00 Rahva teenrid * 03.00 - 05.30 Öömuusika	05.30 Vikerhommik. Kirsi Lattu 09.05 Aiatark. Kaja Käner 10.10 Jutusaade. Margit Kilumets 11.05 Mnemoturniir 11.20 Müstiline Venemaa. David Vseiov 12.05 Klassika? See on imelihtne. Eero Raun 13.05 Inemise sisu. Urmas Vadi 14.05 Kuula rändajat Peruu. Titicaca järve ääres. Hendrik Relve, Haldi Normet-Saarna 15.05 6pakk. Tarmo Tiisler 16.05 Aja jälg kivis. Teatro Colon - maailma kuulsamaid teatrihooneid Buenos Aireses, Argentiinas. Helgi Erilaid 17.05 Konverents. Kaileen Mägi 18.00 Päevakaja 18.15 Spordipühapäev 19.05 Kirikuelu. Meelis Süld 20.15 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Mnemoturniir * 21.20 Müstiline Venemaa* 22.00 Uudised. Sport 22.10 Deutsche Welle tund 23.05 Kuula rändajat * 00.05 Jutusaade * 01.00 Konverents * 02.00 6-pakk * 03.00 - 05.30 Öömuusika

Esmaspäev 31.03.2008

EESTI TELEVISIOON	
06:23 Tänane kava 06:25 Terevisioon 08:45 Terevisioon* 11:00 Vastutuult: Diana Klas (ETV 2005) 11:25 Vana aja asjad: Suvi ja puhkus (Eesti 2003) 11:40 Kriminaalsari Surnud ärkavad: Dilemma, 1/2 (Waking the dead, Inglise 2007)* 12:30 Draamasari Põhjavalgus, 1/6 (Northern Lights, Inglise 2006)* 13:15 Dokumentaalfilm Paveli ja Alevtina tee (Pavel and Alevtina's Path, Soome 2005)* 13:45 Suusaajakiri* 14:15 Mine metsa!* 14:40 Koolitants 2007: Vabatantsud. Lastetantsud* 15:00 Mängufilm Kevad südames (Eesti Telefilm 1984) 16:05 Draamasari Südameasi: Relvad ja mees (Heartbeat, Inglise 1994) 16:59 Õhtune kava 17:00 Aktuaalne kaamera 17:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Tere tulemast minu maale - Serkaniga Türgis. Muumioru lood - Teemantsõrmus 18:00 Aktuaalne kaamera 18:15 Bionina 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Künkaotsa kliinik - Abi kulub marjaks ära 19:30 Miljon senti 20:00 Kultuuriuudised 20:05 Osoon 20:35 112 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport 21:35 Pehmed ja karvased 21:55 Välisilm 22:20 Aktuaalne kaamera 22:25 Välisilm esitleb: Avameelne portree. Tony Blair (Prantsuse 2007) 23:20 Kultuuriuudised* 23:30 Eesti Pärimusmuusika Keskuse avamine* 00:15 Dokumentaalfilm Šampanja (Champagne, Prantsuse 2006) Šampanja valmistamise tehnoloogia avastas 1670. aastal benediktiini munk Dom Pérignon. See “lendava korgiga” jook võitis kohe keisrite ja aadlike südamed ning inglased üritasid näpata prantslastelt valmistusviisi saladust. Prantsuse šampanjatooja Mo & Chandoni tehnoloogid ja viinamarjakasvatavad tutvustavad joogi, mida kutsutakse ka “saatana veiniks”, saamislugu. 01:10 Draamasari Südameasi: Relvad ja mees (Heartbeat, Inglise 1994)* 02:52 Homme kava 02:55 ETV 24	

KANAL 2	
05:55 Õpetajate tuba*: Sõpruskool (ehk pommüllatus) 06:20 Joonissari Chip ja Dale tõttavad appi 06:40 Joonissari Kasskoer: Musklid 07:05 Joonissari Ed, Edd ja Eddy: Edi lõhn 07:30 Joonissari Pipi Pikksukk 08:00 Reporter* 09:00 Kire lõksus*, 119/187 10:00 McLeodi tütrede: Teesklus 10:55 Kodus ja võõrsil, 3789 11:25 Braavo!* 12:50 Jumal tänatud, et sa siin oled!* 13:45 Hooaeg* 14:30 Alf: Pennsylvania 6-5000 15:00 Robin Hoodi uued seiklused: Amatsoonid 16:00 Bianca, 204/224. Denise kolib Bianca juurde. Alexanderil on aga hoopis teised mured - suuraktsionär Hoffmann ähvardab oma rahad pangast välja võtta. Pascal tunneb panga allakäigu üle üha suuremat rõõmu. Siis aga ilmub kohale Oliver, otsustab tegeliku süüdlase leida. 17:00 Kire lõksus, 120/187. Gaby palub Miguelinal valetada Larryle, et ta sõitis Kikega Puerto Ricosse pulmareisile. Larry ei mõista Gabriela meelemuutust. Paolal õnnestub põgeneda ja ta teeb avarii. Octavia keeldub Pacole rääkimast, et Paola on tema tütar ja Yolanda teeb seda ise. 18:00 Kuum hind 18:30 Kodus ja võõrsil, 3790. Beth teeb shokeeriva otsuse. Sarah ja Dani valmistuvad etteasteks. Kaks Summer Bay lemmikut lähevad kaklema. 19:00 Reporter 20:00 Vösareporter 20:30 Saladused: UUS!. Uues saates jõuavad ekraanile tavaliste eesti inimeste suured saladused, uskumatud suhtedraamad ja -skandaalid. Tegemist on eranditult tõestisündinud lugudega, mille taga on reaalsed inimesed. Nende privaatsuse huvides näeme ekraanil sündmuste taaslavastusi, kus tegelikke asjaosalisi kehastavad näitlejad. Saadet juhib Tuuli Roosma. 21:30 Mängufilm Ürginstinkt 2 (Basic Instinct 2, USA/ Saksamaa/ UK 2006) R: Michael Caton-Jones. Os. Sharon Stone, David Morrissey. Skandaalne põnevusfilm paheliselt seksikast kirjanikust Catherine'st (Sharon Stone), kes satub mõistatusliku mõrvaloo peamiseks kahtlusaluseks. 23:50 Meedium: Sarmõrvari silmade läbi 00:50 Ärapanija* 01:20 Sõbrad: Racheli suudlus 01:45 Kuhu koer on maetud: Keegi, kes mind valvaks 02:30 Mulla all: Paralleelsed mängud 03:25 Ole terve!* 03:50 Kodusaade* 04:30 Reporter*	

TV 3	
06.25 Multifilmid Võlur Miki, Jooksupoiss Donald, Suur kuri hunt, Käsna Kalle, Yu-Gi-Oh!, Donald kutsutakse sõjaväkke, Donaldi parem poolus, Donaldi kaamera 08.05 Mu armas paksuke 09.00 Marina* 09.55 Kirgede torm* 10.55 Kodu keset linna* 11.25 Vaprad ja ilusad* 11.50 Mõrv sai teoks: Perekonna juveelid* 12.45 Haara mikker* 13.40 Kes tahab saada miljonäriks?* 14.35 Kõige naljakamad koduvideod* 15.05 Nanny: Show peab jätkuma 15.35 Mõrv sai teoks: Jumalik keha 16.30 Marina. Doktor keelab Pattyle tema haigusest tõtt rääkida. Ricardo küsib koolist tööd kirjanduse õpetajana. Veronica pakub Federicole tööd ühe oma ettevõtte juhina. Patty kukub koolis kokku. Julio pressib jälle Marinalt raha välja. 17.25 Vaprad ja ilusad 17.55 Kirgede torm. Miriam ja Lars leiavad Barbara, kes on ilmselt ravimi üledoosi võtnud. Robert paneb Barbara valiku ette - kui naine ei taha, et ta kinnisesse asutusse saadetakse, peab ta üles tunnistama, et tema enesetapukatse oli farss. Tanja ja Mike rõõmustavad sündiva lapse üle. Fürstenhof valitakse välja, et seal korraldada üritust “Tagasi loodusesse”. Viktoria peab sel teemal Larsiga rääkima. 18.55 Seitsmesed uudised. Krimiuudised 19.30 Kodu keset linna. Veronika kohtab Georgi ja on kerges šokis. Ervin taipab, et Sirje ja Renee ei teagi veel kõike. Krista pabistab eelseisva reisi pärast. Henri lubab Niinale, et ei reeda saladust. Marinal on Heleni ees piinlik. 20.00 Raport 20.30 C.S.I.: Kriminalistid: Armas Jane 21.25 SUUR FILM: Mängufilm Prohvet (Next, USA 2007) põnevus. R: Lee Tamahori. Os: Nicolas Cage, Julianne Moore, Jessica Biel. Las Vegases töötav teisejärguline illusionist Cris Johnson (Nicolas Cage) omab hoolikalt salajas hoitud võimet näha ette tulevikusündmusi – aga vaid kahe minuti kaugusele ning sedagi juhul, kui toimuv on seotud tema endaga. Ainsaks erandiks on tulevane kohtumine salapärase kaunitari Liziga (Jessica Biel), mida ta on juba õige pikalt oodanud. 23.20 C.S.I. New York: Kukkumine 00.15 Imetegijad 01.05 Raport* 01.35 STOP!* 02.00 Odüsseia 5: Joovastus* 02.50 TV Nightchat 05.55 Uudised Krimiuudised	

Teisipäev 01.04.2008

EESTI TELEVISIOON

06:23	Tänane kava
06:25	Terevisioon
08:45	Terevisioon*
11:00	Miljon senti*
11:30	112*
11:55	Välisilm*
12:20	Välisilm esitleb: Avameelne portree. Tony Blair*
13:10	Dokumentaalfilm Šampanja (Prantsuse 2006)*
14:05	Maahommik*
14:50	Eesti aja lood: Eesti ehitab*
15:15	Noortesari Kuniks elu: Teine osa (Prantsuse 2006)
15:40	Laulge kaasa MK etapil Otepääl (Eesti 2005)
16:05	Draamasari Südameasi: Ettevaatlik samm
16:59	Õhtune kava
17:00	Aktuaalne kaamera
17:05	Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Mammutisaare leiutajad - Mammutite pesupäev. Kikerikii - Anna-Liisa jälle maal
18:00	Aktuaalne kaamera
18:15	Osoon (venekeelsete subtiitritega)*
18:45	Aktuaalne kaamera (vene keeles)
19:05	Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Künkaotsa kliinik - Naer ja pisarad
19:30	Pereelu
20:00	Kultuuriuudised
20:05	Meie
21:00	Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport
21:35	OP!
22:05	Mängufilm Blackadder. Tagasi ja edasi (Inglise 1999)
22:35	Dokumentaalfilm “Blackadderi” võtteplatsil (Blackadder. Making of, Inglise 1999)
22:55	Kultuuriuudised*
23:05	Telelavastus Pulmatragöödia (ETV 1986)
23:40	Tähelaev: Mai Murdmaa*
00:55	Draamasari Südameasi: Ettevaatlik samm*
01:45	Animasari Kaput ja Zösky: Flabyurk
01:55	Noortesari Kuniks elu: Teine osa*
02:18	Homne kava
02:20	ETV 24

KANAL 2

05:55	Kuum hind*
06:20	Joonissari Chip ja Dale tõttavad appi
06:40	Joonissari Kasskoer: Õudusunenägu
07:05	Joonissari Ed, Edd ja Eddy: Probleemide ahel
07:30	Joonissari Pipi Pikksukk
08:00	Reporter*
09:00	Kire lõksus*, 120/187
10:00	McLeodi tütre: Taevas ja maa
10:55	Kodus ja võõrsil, 3790
11:25	Võsareporter*
11:55	Ärapanija*
12:25	Staaride magus elu - Kuulsuste peod*
13:25	Eesti vs. Jõekalda*
14:30	Alf: Ära kaota usku
15:00	Robin Hoodi uued seiklused: Lindpriijaht
16:00	Bianca, 205/224. Pascal ja Katy on Oliveri allkirjasoovist shokeeritud. Maren saab Katy ja Pascali tegudest järjest rohkem aru.
17:00	Kire lõksus, 121/187. Pancho märkab, et Caramelo on temast tüdinemas. Debora veenab Isabeli Diana lapsele hoidjaks hakkama.
18:00	Kuum hind
18:30	Kodus ja võõrsil, 3791. Rhys vannub Bethile armastust, aga varjab kiivalt saladust.
19:00	Reporter
20:00	Krimi
20:30	RD: Relvastatud ja ohtlik
21:40	Mängufilm Seadusest üle (USA/ Hongkong 1988) R: Andrew Davis. Os. Steven Seagal, Sharon Stone. Märul endisest eriaagentist (Steven Seagal), kes satub suurejoonelise salaäri jälgedele.
23:40	Supernatural: Saatanlik tee
00:40	Mootorite maailmas
00:55	Sõbrad: Rachel suitsetab
01:25	Räpane Mackey: Heroiin ja laps
02:15	Mängufilm Jahitav* (The Hunted, USA 2003)
03:45	RD: Kõige eakamad lapsevanemad*
04:10	Rooli võim*
04:35	Reporter*

TV 3

06.25	Multifilmid Kevadised linnud, Kondimured, Põrnikajaht, Käsna Kalle, Yu-Gi-Oh!, Donaldi nõbu Gus, Donaldi kuritegu, Donaldi lumesõda
08.05	Mu armas paksuke
09.00	Marina*
09.55	Kirgede torm*
10.55	Kodu keset linna*
11.25	Vaprad ja ilusad*
11.50	Mõrv sai teoks: Jumalik keha*
12.45	C.S.I.: Kriminalistid: Armas Jane*
13.40	Võta või jäta*
14.35	Kõige naljakamad koduvideod
15.05	Nanny: Modell Maggie
15.35	Mõrv sai teoks: Preston Gilesi naasemine
16.30	Marina. Lucia leiab Marina poja sünniakti, mis tõestab, et Ricardo ja Marina laps ei surnud sünnitusel.
17.25	Vaprad ja ilusad
17.55	Kirgede torm. Barbara mängib oma osa lõpuni välja ja nurjab seega Roberti plaanid. Miriam katkestab suhte Robertiga.
18.55	Seitsmesed uudised
19.15	Krimiuudised
19.30	Kodu keset linna. Niina soovitab Ervinil Reneega rääkida. Karola reedab Henri saladusi. Sten ei lähe Matiga pidutsema. Veronikal on huvitav idee.
20.00	Kaua võib
20.30	A Le Coq LIVE Eesti Muusikaauhinnad 2008
22.30	Mängufilm Pimekohting (USA 1987) komöödia R: Blake Edwards. Os: Bruce Willis, Kim Basinger, John Larroquette, William Daniels, Phil Hartman. Ambitsioonikas ja kõvasti tööd rabav finantsjuht Walter Davis (Bruce Willis) läheb tähtsale ärikohtumisele tütarlapselga, keda näeb esmakordselt.
00.25	C.S.I. New York: Tundlik komisjon
01.10	Armastuseta Sinu: Õnnelikult edasi; Usin kiisu
02.00	Armastuseta Sinu: Veel üks mäng?
02.30	Kaua võib*
02.55	TV Nightchat
05.55	Uudised. Krimiuudised

Kolmapäev 02.04.2008

EESTI TELEVISIOON

06:23	Tänane kava
06:25	Terevisioon
08:45	Terevisioon*
11:00	OP!*
11:30	Telemängufilm Baby blues (Prantsuse 1999)
13:00	Dokumentaalfilm “Blackadderi” võtteplatsil*
13:20	MuinasTeeVee: Rehielamu (Eesti 2004)
13:45	Jätku leiba!*
14:10	Pereelu*
14:40	Bionina*
15:05	Animasari Kaput ja Zösky: Gigantic
15:15	Noortesari Kuniks elu: Uus õpilane (Prantsuse 2006)
15:40	Laulge kaasa MK etapil Otepääl (Eesti 2006)
16:05	Draamasari Südameasi: Halb veri (Inglise 1994)
16:59	Õhtune kava
17:00	Aktuaalne kaamera
17:05	Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Animalia - Loomade kuningriik
17:50	Korvpalli Balti liiga veerandfinaal
18:45	Korvpalli vaheajal Aktuaalne kaamera (vene keeles) Siit alates kava juhuks, kui korvpalli ei toimu!
17:05	Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Animalia - Loomade kuningriik.
18:00	Aktuaalne kaamera
18:15	Puutepunkt (venekeelsete subtiitritega)*
18:45	Aktuaalne kaamera (vene keeles)
19:00	Animafilm Operaator Kõps marjametsas (Eesti 1965)
19:30	Eesti lood: Film minu emast (Eesti 2007) Siit alates kava sama!
20:00	Kultuuriuudised
20:05	Pealtnägija
20:55	Saatevigad BBC moodi (Inglise 2000)
21:00	Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport
21:35	Foorum
22:25	Aktuaalne kaamera
22:30	dokkaader Veest, inimestest ja kollastest kanist-ritest (Austria/Luksemburgi 2007)
23:50	Kultuuriuudised*
00:00	Teletaip*
00:25	Lisaaeg*
00:55	Draamasari Südameasi: Halb veri (Inglise 1994)*
01:45	Animasari Kaput ja Zösky: Paks ja lapik
01:50	Noortesari Kuniks elu: Uus õpilane*
02:17	Homne kava
02:20	ETV 24

KANAL 2

05:55	Kuum hind*
06:20	Joonissari Chip ja Dale tõttavad appi
06:40	Joonissari Kasskoer: Oravkoer
07:05	Joonissari Ed, Edd ja Eddy
07:30	Joonissari Pipi Pikksukk
08:00	Reporter*
09:00	Kire lõksus*, 121/187
10:00	McLeodi tütre: Täiskuu
10:55	Kodus ja võõrsil, 3791
11:25	Krimi*
11:55	Meedium*: Sarmõrvari silmade läbi
12:55	Rooli võim*
13:25	RD: Relvastatud ja ohtlik*
14:30	Alf: Vaid sinu silmadele
15:00	Robin Hoodi uued seiklused: Merlini skepter
16:00	Bianca, 206/224. Oliver palub Alexanderit, et too Katyst politseile võimalikult ruttu teataks. Alexander soovib aga enne Pascaliga rääkida.
17:00	Kire lõksus, 122/187. Paola on suremas. Diana sõdib Samanthaga. Kike käitub Gabyga häbitult.
18:00	Kuum hind
18:30	Kodus ja võõrsil, 3792. Sarah paljastus võib kõik muuta. Kes on uus mees Tasha elus?
19:00	Reporter
20:00	Las Vegas: Kolm tibi, 100 relva ja paks naine
21:00	Nip/tuck: Dr Joshua Lee
22:00	Jälgi jätmata: Kadunud ja leitud
22:55	Kurjuse kannul: Täiuslik torm
23:50	Viking Lotto
23:55	Staaride magus elu: Pöörased luksusjahid
01:00	Sõbrad: Ross ei oska flirtida
01:30	Mängufilm Ürginstinkt 2* (USA/ Saksamaa/ UK 2006) R: Michael Caton-Jones. Os. Sharon Stone, David Morrissey. Skandaalne põnevusfilm paheliselt seksikast kirjanikust Catherine`st, kes satub mõistatusli-ku mõrvaloo peamiseks kahtlusaluseks.
03:20	Kuhu koer on maetud: Mitte mina
04:05	Võsareporter*
04:30	Krimi*
04:55	Reporter*

TV 3

06.25	Multifilmid Mullimesilane, Maja ehitamine, Kellapuhastajad, Käsna Kalle, Yu-Gi-Oh!-, Donaldi kat-kine kumm, Donaldi puhkus, Lohe on liikvel
08.05	Mu armas paksuke
09.00	Marina*
09.55	Kirgede torm*
10.55	Kodu keset linna*
11.25	Vaprad ja ilusad*
11.50	Mõrv sai teoks: Preston Gilesi naasemine*
12.45	A Le Coq LIVE Eesti Muusikaauhinnad 2008*
14.35	Au tööle*
15.05	Kaua võib*
15.35	Mõrv sai teoks: Twaini mõrv
16.30	Marina. Bruno saab teada, et Patty on raskesti haige. Ricardo alustab tööd õpetajana. Federico sokutab Chuy samasse kooli, kus Patty käib ning selleks peab ta valetama, et Chuy on tema poeg.
17.25	Vaprad ja ilusad
17.55	Kirgede torm. Barbara rõõmustab, et äratas Werneris armukadeduse. Ka Miriamiga saab ta hästi läbi.
18.55	Seitsmesed uudised. Krimiuudised
19.30	Kodu keset linna. Berit taipab, et Sten viib Georgile süüa. Reneel on oma põhjus laenuvõtmiseks. Veronika ettepanek ajab Georgi naerma. Henri viib Karola Steni pubisse.
20.00	3D Dokument: Higistavad naised (Inglise 2007) Kõik me higistame veidi, aga on ka inimesi, kes higistavad hirmsasti. 36-aastane Anne higistab nii palju, et ta juuksed on pidevalt märjad, ta peab kasutama ainult veekindlat ripsmetuši ja vahetama riideid neli korda päevas.
21.00	Kondid: Poiss surilinas
21.55	Top Gear
23.00	Üksus: Nädal kodus
23.55	Lahingulaev Galaktika: Koboli viimne kuma
00.50	Multifilm Lõviisa: Valdus
01.15	Starsky & Hutch: Mõrv merel (1)
02.15	TV Nightchat
05.55	Uudised. Krimiuudised

Neljapäev 03.04.2008

EESTI TELEVISIOON		KANAL 2		TV 3	
06:23 Tänane kava 06:25 Terevisioon 08:45 Terevisioon* 11:00 Pehmed ja karvased* 11:20 Foorum* 12:15 Lisaaeg* 12:40 Teater laulab: Tallinna Linnateater (ETV 1996) 12:45 Demokraatia kuu: Dokumentaalfilm Libeeria raudsed leedid (Iron Ladies of Liberia, Libeeria 2007) 13:40 dokkaader Veast, inimestest ja kollastest kanist-ritest (Austria/Luksemburgi 2007)* 15:05 Animasari Kaput ja Zösky: Mis lärm see on? 15:15 Noortesari Kuniks elu: Teadmatus (Prantsuse 2006) 15:40 Laulge kaasa!: Toronto, 1 (Eesti 2007) 16:05 Draamasari Südameasi: Kallaletung (Inglise 1994) 16:59 Tänane kava 17:00 Aktuaalne kaamera 17:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures 18:00 Aktuaalne kaamera 18:15 Juhtimisaju 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Künkaotsa kliinik - Siiami kaksikud 19:30 Normanni vallutused: Norra saamid 20:00 Kultuuriuudised 20:05 Paar 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport 21:35 HotDok J.K. Rowling. Üks aasta elust (Inglise 2007) 22:30 Aktuaalne kaamera 22:35 Muusikaelu 23:00 Muusikadokumentaal Rokikuulsuste lapsed. Laul vanemate varjus (Kanada 2003) 23:55 Kultuuriuudised* 00:05 Meie* 00:55 Draamasari Südameasi: Kallaletung* 01:45 Animasari Kaput ja Zösky: Stopp! 01:55 Noortesari Kuniks elu: Teadmatus* 02:17 Homne kava 02:20 ETV 24		05:55 Kuum hind* 06:20 Joonissari Chip ja Dale töttavad appi 06:40 Joonissari Kasskoer: Saar 07:05 Joonissari Ed, Edd ja Eddy: Üle parda 07:30 Joonissari Pipi Pikksukk: Pipi jõulud 08:00 Reporter* 09:00 Kire lõksus*, 122/187 10:00 McLeodi tütreid: Silmavesi 10:55 Kodus ja võõrsil, 3792 11:25 Las Vegas*: Kolm tibi, 100 relva ja paks naine 12:20 Kelgukoerad* 13:15 Kodusaade* 14:00 Sõber koer* 14:30 Alf: Aita mind, Rhonda! 15:00 Robin Hoodi uued seiklused: Usulahing 16:00 Bianca, 207/224. Eddie ja Bianca nadivad õnnelikku elu. Biancal tekib mõte pärast diplomi kätte-saamist pangas tööle hakata. 17:00 Kire lõksus, 123/187. Dulce hoiatab Dianat, et Marfili eest. Larry tungib Gaby tuppä. 18:00 Bingo Loto 18:30 Kodus ja võõrsil, 3793. Sarah paljastab oma plaani Summer Bayga. Alf teatab Hayleyle ja Noah'le kohutava uudise. 19:00 Reporter 20:00 Vanad torisejad 20:30 Unelmate pulm 21:35 Mängufilm Luuser (USA 2000) R: Amy Hecker-ling. Os. Jason Biggs, Mena Suvari. Menukomöödia häbelikust Paulist , kes ei suuda tüdrukutele otsagi vaa-data ja keda peetakse lootusetuks luuseriks. 23:30 Mängufilm Leegitsev pilvelõhkuja (The Towering Inferno, USA 1974) R: John Guillermin, Irwin Allen. Os. Steve McQueen, Paul Newman 02:25 Sõbrad: Kaasasõit 02:50 Mulla all: Tohin ma üles tulla? 03:45 Hooaeg* 04:25 Parim maitse* 04:50 Reporter*		06.25 Multifilmid Kellavaht, Džunglikloun, Külmkamber, Käsna Kalle, Yu-Gi-Oh!, Donaldi hullu-pööra tilkuv kraan, Elevant Elmar, Hüpnosisoor Donald 08.05 Mu armas paksuke 09.00 Marina* 09.55 Kirgedes torm* 10.55 Kodu keset linna* 11.25 Vaprad ja ilusad* 11.50 Mõrv sai teoks: Twaini mõrv* 12.45 Kondid: Poiss surilinas* 13.40 3D Dokument: Higitavad naised* 14.35 Kõige naljakamad koduvideod 15.05 Nanny: Toruprobleemid 15.35 Mõrv sai teoks: Kurb laul kurvale naisele 16.30 Marina. Rosalba tahab Patty Ühendriikidesse ravile viia, arst aga ütleb, et Patty ei tohi reisida. 17.25 Vaprad ja ilusad 17.55 Kirgedes torm. Miriam leiab, et Robert pani tab-letid Miriamile leidmiseks välja. 18.55 Seitsmesed uudised. Krimiuudised 19.30 Kodu keset linna. Helen küsib Marinalt otseko-heseid küsimusi. Henri jätab Karola Steni juurde. 20.00 Raport 20.30 Naabrist parem 21.25 Mängufilm Lõuad 4: Kättemaks (USA 1987) põnevus. R: Joseph Sargent. Os: Lorraine Gary, Michael Caine, Lance Guest, Mario Van Peebles. Politseipealik Brody lesk, Ellen, otsustab lahkuda kodu-linnast Amityst pärast seda, kui üks tema poegadest hai lõugade vahel hukkub. Ta suundub Kariibi meres asuvale saarekesele oma teise poja ning tolle perekon-na juurde, kuid peagi näib, et mitte üksnes tema ei ole pikka reisi ette võtnud... 23.15 Dr. House: Mesinädalad 00.10 Kutsuge Cobra 11: Ekstreem 01.10 Raport* 01.40 Naabrist parem* 02.30 TV Nightchat 05.55 Uudised. Krimiuudised	

Reede 04.04.2008

EESTI TELEVISIOON		KANAL 2		TV 3	
06:23 Tänane kava 06:25 Terevisioon 08:45 Terevisioon* 11:00 HotDok J.K. Rowling. Üks aasta elust* 11:55 Muusikaelu* 12:20 Muusikadokumentaal Rokikuulsuste lapsed. Laul vanemate varjus (Kanada 2003)* 13:20 Telemängufilm Taksojuhüid (Eesti/Soome 2004) 14:20 Heidy. Laulab Heidy Tamme (1990) 14:35 Ajalik ja ajatu* 15:05 Animasari Kaput ja Zösky: Järgi liiklusmärke! 15:15 Noortesari Kuniks elu: Armastab, ei armasta 15:40 Laulge kaasa!: Toronto, 2 (Eesti 2007) 16:05 Draamasari Südameasi: Kaotatud ja leitud 16:59 Öhtune kava 17:00 Aktuaalne kaamera 17:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Völukarusell. Jupstigi! Nummi ja sõprade seiklused 18:00 Aktuaalne kaamera 18:15 Jätku leiba! 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:05 Lasteekraan. Saame kokku Tomi juures: Künkaotsa kliinik - Jääkaru külmad jalad 19:30 Erisaade 20:00 Kultuuriuudised 20:05 Vabariigi kodanikud 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport 21:35 Teatriõhtu Mees, naine ja kontsert (ETV 1979) 22:50 Aktuaalne kaamera 22:55 Teatriõhtu jätkub 23:35 Kultuuriuudised* 23:40 Pealtnägija* 00:30 Draamasari Südameasi: Kaotatud ja leitud (Heartbeat, Inglise 1994)* 01:20 Ööfilm Paanika (Panic, USA 2000) 02:45 Animasari Kaput ja Zösky: Hanemängud alaku! (Prantsuse 2002) 02:55 Noortesari Kuniks elu: Armastab, ei armasta* 03:17 Homne kava 03:20 ETV 24		05:55 Bingo Loto* 06:20 Joonissari Chip ja Dale töttavad appi 06:40 Joonissari Kasskoer 07:05 Joonissari Ed, Edd ja Eddy: Mister Ed 07:30 Joonissari Pipi Pikksukk 08:00 Reporter* 09:00 Kire lõksus*, 123/187 10:00 McLeodi tütreid: Vales rütmis 10:55 Kodus ja võõrsil, 3793 11:25 Unelmate pulm* 12:25 Vanad torisejad* 13:00 Üks päev Urmas Paetiga 13:30 Everwood: Kaotatud ja leitud. 14:30 Alf: Nii saan ma sinisilmseks 15:00 Robin Hoodi uued seiklused: Salanõukogu 16:00 Bianca, 208/224. Pascal muutub umbusklikuks, kui Ariane ja Mareni pangas arvuti tagant leiab. Bianca ja Eddie tegelevad pulmaettevalmistustega. 17:00 Kire lõksus, 124/187. Fedora plaanib Diana enda juurde tagasi kutsuda. 18:00 Õpetajate tuba: Kodukülastus (ehk rahvakom-bed ausse) 18:30 Kodus ja võõrsil, 3794. Leah avastab Hyde'i ja Brooke'i koleda plaani. 19:00 Reporter 20:00 RD: Kõige jubedamad hambad 20:30 Eesti vs. Jõekalda 21:35 Kelgukoerad 22:35 Mängufilm Tavaline kurjategija (Ordinary Decent Criminal, USA/ UK/ Saksamaa/ Iirimaa 2000) R: Thaddeus O'Sullivan. Os. Kevin Spacey, Colin Farrell. Lustakas kriminaalkomöödia 00:30 Mängufilm Postimees (The Postman, USA 1997) R: Kevin Costner. Os. Kevin Costner, Will Patton, Larenz Tate, Olivia Williams. Seiklus-põnevik 03:30 Sõbrad: Pall. Rachel muretseb endale kassi 03:50 Nip/tuck*: Dr Joshua Lee 04:35 Reporter* 05:20 Kurjuse kannul*: Täiuslik torm		06.25 Multifilmid Külma kalkun, Mänguviga, Pardijaht, Käsna Kalle, Yu-Gi-Oh!, Vabalt! Valvell, Taluõue sümfoonia, Isa Noa laev 08.05 Mu armas paksuke 09.00 Marina* 09.55 Kirgedes torm* 10.55 Kodu keset linna* 11.25 Vaprad ja ilusad* 11.50 Mõrv sai teoks: Kurb laul kurvale naisele* 12.45 Eesti otsib superstaari* 13.40 Eesti otsib superstaari: Hääletus* 14.05 Kutsuge Cobra 11: Ekstreem* 15.05 Nanny: Sügav kõri 15.35 Mõrv sai teoks: Mõrv õiges helistikus 16.30 Marina. Ricardo on vihane, et Chuy samasse kooli sisse astub, kus tema õpetab. 17.25 Vaprad ja ilusad 17.55 Kirgedes torm. Miriam räägib Barbaraga ema väidetavast enesetapukatsest. Ainus, keda Miriam saab usaldada, on Felix. Robert proovib Viktoriale läheneda. 18.55 Seitsmesed uudised. Krimiuudised 19.30 Kodu keset linna. Berit püüab Steni Matist eemal hoida. Hannes saab teada, et Henri läks Angela poole. Sten rokib ja ärkab vaevaliselt. 20.00 Võta või jäta 21.00 Dr. House: Tundetu 22.00 Mängufilm Imeloomad (Inglise/USA 1997) komöödia. R: Fred Schepisi, Robert Young. Os: John Cleese, Jamie Lee Curtis, Kevin Kline, Robert Lindsay 23.50 Huff 00.55 Mängufilm Hädaohu isandad (USA 1990) komöödia. R: Daniel Raskov. Os: David Rasche, Catherine Bach, Tino Insana, Lee Ving 02.40 Mängufilm Vennad (USA 2001) komöödia R: Gary Hardwick. Os: Morris Chestnut, D.L. Hughley, Bill Bellamy, Shemar Moore, Gabrielle Union 04.20 Võta või jäta* 05.05 Kutsuge Cobra 11: Ekstreem* 05.55 Top Gear* 06.50 Uudised. Krimiuudised	

Laupäev 05.04.2008

EESTI TELEVISIOON		KANAL 2		TV 3	
07:48 Tänane kava 07:50 Animasari Siim ja Semu: Kassilõks 07:55 Animasari Gloria ja tema pere: Šokolaaditrummar 08:20 Animasari Marvi Hämmer 08:45 Dokumentaalsari Ma elan maal: Guatemalas 08:55 Animasari Vennad koalad: Peitusemäng Mitsi moodi 09:05 Animasari Mammutisaare leiutajad: Laadarõõmud* 09:20 Animasari Künkaotsa kliinik: Siiami kaksikud* 09:30 Buratino tegutseb jälle: Hobused (ETV 2004) 10:00 Maahommik 10:45 Õnne 13* 11:15 Pealtnägija (eestikeelsete subtiitritega)* 12:05 Erisaade* 12:35 Draamafilm Shakespeare 2005. Suveöö unenägu (Inglise 2005) 14:05 112* 14:30 Normanni vallutused: Norra saamid* 15:00 Paar* 15:50 Korvpalli Balti liiga veerandfinaal <i>Siit alates kava juhuks, kui korvpalli ei toimu!</i> 15:50 Teel jalgpalli EM 2008 finaaltourniirile 16:15 Eesti pankrannik: Pakri (ETV 1993) 16:30 Kodumets 17:00 Dokumentaalfilm Päike (The Sun, Inglise 2006) <i>Siit läheb kava edasi!</i> 17:59 Õhtune kava 18:00 Aktuaalne kaamera. Sport 18:15 Mine metsa! 18:40 Eksiarvamused: Haid söövad inimesi (Prantsuse 2006) 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:00 Dokumentaalsari Sinine planeet, 4/8: Jäised mered (Inglise 2001) 19:50 Esimesed sammud (First Steps, Inglise 2000) 19:50 Koolitants 2007: Show- ja breiktantsud (ETV 2007) 20:15 Džässballett (ETV 2002) 20:30 Õnne 13 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm 21:20 Sport. Sport 21:35 Laululahing 22:50 Mängufilm Vares (Soome 2004) 00:25 Patrick Bruel (Prantsuse 2001) 02:15 Draamafilm Shakespeare 2005. Suveöö unenägu (Inglise 2005)* 03:43 Homme kava 03:45 ETV 24		06:05 Lastetaltsutaja: Kingide pere 06:50 Mootorite maailmas* 07:05 Reporter* 07:55 Joonissari Tommy ja Jerry põngerjad 08:20 Mängufilm Hüljes Andre (Andre, USA 1994) R: George Miller. Os. Keith Carradine, Joshua Jackson. 10:05 Saladused*: UUS! 11:00 Kodusaade 11:45 Hooaeg 12:30 Parim maitse 13:00 Subboteja 14:00 Summ 14:05 Mängufilm Peaaegu kangelased (Almost Heroes, USA 1998) R: Christopher Guest. Os. Chris Farley, Matthew Perry. Komöödia kahest auahnest jobust, kes üritavad rekordkiirusel Ameerika ühest otsast teise jõuda ja oma kuulsaid eelkäijaid “üle trumbata”. 16:00 Ole terve! 16:30 Rooli võim 17:00 O.C.: Ideaalne torm 18:00 Vennad ja õed: Valentinipäeva üllatused 19:00 Reporter+ 19:35 Jumal tänatud, et sa siin oled! 20:30 Sõber koer: Hooaja viimane saade! 21:00 Üks päev Kristjan Kasearuga 21:30 Mängufilm Nagu kaks tilka vett (The Parent Trap, USA 1998) R: Nancy Meyers. Os. Lindsay Lohan, Dennis Quaid. Hittkomöödia kaksikõdedest (Lindsey Lohan mõlemas osas), kes peavad salanõu oma vanemate taasliitmiseks. 00:00 Mängufilm Legend peata ratsanikust (Sleepy Hollow, USA 1999) R: Tim Burton. Os. Johnny Depp, Christina Ricci. Stiilne õudus-põnevusfilm 01:55 Mängufilm Tere tulemast Collinwoodi (USA/ Saksamaa 2002) R: Anthony Russo, Joe Russo. Os. George Clooney, Sam Rockwell, William H. Macy 03:20 Mängufilm Sahara* 05:20 Reporter+*		07.20 Multifilmid Haldjaist ristivanemad, Rähn Woody, Teismelised ninjakilpkonnad, Läbematu klass 402 09.00 Võimsad valvajakad: Jaht kosmoses (2) 09.30 Jimi maailm: Kass tuli tagasi 10.00 Hommikuköök 10.30 Buduaar 11.10 Peetri köök 11.30 Nurgakivi 12.00 Tasakaal 12.30 Dr. House: Tundetu* 13.25 Mängufilm Miks see just meiega juhtuma pidi? (Eesti 2007) 13.55 Vormel-1 MM 2008 kvalifikatsioonisõidud: Bahrain GP 15.15 Mängufilm A.I. - tehisintellekt (USA 2001) Seiklus. R: Steven Spielberg. Os: Haley Joel Osment, Jude Law, William Hurt, Frances O’Connor 18.00 Monk: Monk läheb moeshow’le 18.55 Uudistesaaode: Tähetund 19.25 Laste maailm 20.00 Mängufilm Libavõmm (Saksa/USA 1999) komöödia. R: Les Mayfield. Os: Martin Lawrence, Luke Wilson, Peter Greene, Dave Chappelle, Nicole Ari Parker. Meisterjuveelivargal Milesil on probleem. 21.50 Mängufilm Beverly Hillsi võmm 3 (USA 1994) komöödia. R: John Landis. Os: Eddie Murphy, Jon Tenney, Joey Travolta, Eugene Collier, Rick Avery 23.50 Mängufilm Vahitorn (Kanada 2001) Põnevus R: George Mihalka. Os: Tom Berenger, Rachel Hayward, Tygh Runyan 01.45 Mängufilm Mis teha, kui põleb? (Saksa 2002) komöödia. R: Gregor Schnitzler. Os: Til Schweiger, Martin Feifel, Sebastian Blomberg, Doris Schretzmayer 03.25 Mängufilm Grateful Dawg (USA 2001) Muusikadokumentaali kahe muusiku sõprusest, kelleks on Jerry Garcia bändist “Grateful Dead” ja David Grisman. 04.50 Mängufilm Libavõmm* 06.20 Laste maailm* 06.50 Uudistesaaode: Tähetund*	

Pühapäev 06.04.2008

EESTI TELEVISIOON		KANAL 2		TV 3	
07:53 Tänane kava 07:55 Animasari Siim ja Semu: Kaigas ja viletsus 08:00 Animasari Inetu pardipoeg ja mina ka: Veel üks dieet 08:25 Animasari Marvi Hämmer 08:45 Dokumentaalsari Ma elan maal: Venezuelas 09:00 Animasari Allveelaev Olli: Saja-aastane homaar 09:10 Lastesari Väänikud vennad: Tõde Offalite moodi 09:30 Koolitants 2007: Show- ja breiktantsud* 10:00 Täheleav: Heidi Tamme 11:15 Laululahing* 12:30 Laulab RAM-1 (ETV 1973) 12:50 Ajalik ja ajatu: Ain Kaalep 13:20 Puutepunkt 13:50 Võrkpalli Eesti Meistrivõistlused: I finaalmäng 16:00 Idee fixe: Teet Kallas (ETV 1994) 16:10 Meie (eestikeelsete subtiitritega)* 17:04 Õhtune kava 17:05 Vabariigi kodanikud* 18:00 Aktuaalne kaamera. Sport 18:15 Eesti aja lood: Kriis 18:45 Aktuaalne kaamera (vene keeles) 19:00 Mängufilm Viimne reliikvia (Eesti 1969) 20:30 Teletaip 21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm 21:15 Aeg luubis 21:35 Sport. Sport 21:50 Kriminaalsari Surnud ärkavad: Dilemma, 2/2 (Waking the dead, Inglise 2007) 22:40 Draamasari Põhjavalgus, 2/6 (Northern Lights, Inglise 2006) 23:30 Komöödiasari Kuumad 70ndad: Alati ei saa oma tahtmist. Üllatus (That 70’s Show, USA 2005) 00:10 Bionina* 00:40 Juhtimisaju* 01:10 Dokumentaalsari Sinine planeet, 4/8: Jäised mered (Blue Planet - A Natural History of the Oceans, Inglise 2001)* 01:58 Homme kava 02:00 ETV 24		05:50 Lastetaltsutaja: Amicode pere 06:35 Joonissari Lucky Luke seiklused 06:55 Joonissari Rotid: Ristiisad 07:20 Joonissari Tommy ja Jerry põngerjad 07:45 Animafilm Barbie - Saareprintsess (USA 2007) 09:15 Onu Raivo jutupliats 09:30 Alf: Gilligani saare ballaad 10:00 Unelmate pulm* 11:00 Eesti vs. Jõekalda* 12:05 Vanad torisejad* 12:35 Mängufilm Hakkaja tüdruk (USA 2006) R: Andy Fickman. Os. Amanda Bynes, Channing Tatum, Laura Ramsey. Komöödia teismelisest tüdrukust Violast (Amanda Bynes), kes “maskeerub” kuumaks kutiks. 14:45 Mängufilm Vanad lõvid (Secondhand Lions, USA 2003) R: Tim McCanlies. Os. Haley Joel Osment, Michael Caine, Robert Duwall. Lustlik seikluskomöödia Walterist, kes on sunnitud kogu oma suvevaheaja peast põrunud vanaonudega veetma. 17:00 O.C.: Paisud 18:00 Vennad ja õed: Armastus on keeruline 19:00 Reporter+ 19:35 Braavo! 21:00 Ärapanija 21:30 Mängufilm Kaldale uhutud (Cast Away, USA 2000) R: Robert Zemeckis. Os. Helen Hunt, Tom Hanks. Kassahitt mehest, kes satub üksikule saarele. Chuck’il (Tom Hanks kandideeris rolliga Oscarile) on tasuv töö ja armastav pruut (Helen Hunt). Elu muutub hetkest, mil ta satub lennukatastroofi ja leiab end ainsa ellujäänuna üksikult troopikasaarelt. 00:25 Mängufilm Kirglikud kuriteod (Crimes of Passion, USA/ Kanada 2005) R: Richard Roy. Os. Dina Meyer, Jonathan Higgins, John Brennan. Põnevusfilm naisest, kes esitab meeskolleegi vastu süüdistuse seksuaalses ahistamises. 02:00 Las Vegas*: Kolm tibi, 100 relva ja paks naine 02:45 Jälgi jätmata*: Kadunud ja leitud 03:30 Kuhu koer on maetud: Mis on armastus? 04:15 Reporter+*		07.20 Multifilmid Haldjaist ristivanemad, Rähn Woody, Teismelised ninjakilpkonnad, Läbematu klass 402 09.00 Multifilm Simpsonid: Seiklused Hollywoodis 09.30 Jimi maailm: Aastapäev 10.00 Mängufilm Teine dzhungliraamat: Mowgli ja Baloo (USA 1997) perefilm. R: Duncan McLachlan Os: Gulshan Grover, Jamie Williams, Bill Campbell, Roddy McDowall. Dzhunglipoiss Mowgli satub inimestemaailma ning vastamisi tsirkuse talenditsija Harrisoniga, kes tahab saada teda tsirkusesse esinema. Harrison palkab kohaliku ninamehe Buldeo Mowglit otsima. Selgub, et Mowgli on Buldeo vennapoeg ja ainus takistus Buldeo teel tema kadunud venna varanduse omandamisel. 11.45 Odüsseia 5: L.D.U-7 12.45 Võta või jäta* 13.40 STOP! 14.15 Vormel-1 MM 2008: Bahrain GP 16.30 Top Gear 17.30 Multifilm Simpsonid: Seiklused Hollywoodis* 18.00 Monk: Monk lööb pea ära 18.55 Seitsmesed uudised: Pühapäev 19.25 Kes tahab saada miljonäriks? 20.25 Eesti otsib superstaari 21.25 Eesti otsib superstaari: Hääletus 21.45 Mängufilm Mehiklane (USA/Mehhiko 2001) romantiline komöödia. R: Gore Verbinski. Os: Julia Roberts, Brad Pitt, James Gandolfini, J.K. Simmons, Gene Hackman. Lustakas must komöödia pisisulist Jerry (Brad Pitt), kes kavatseb teha lõpu oma kuritegelikule karjäärile ning alustada uut elu koos Samiga (Julia Roberts). Paraku peab ta enne uue ja ilusa elu algust tegema veel ühe töö: tooma Mehhikost oma bossile vanaaegse Mehhi klaseks kutsutava püstoli, millel lasuvat ammu on vaja. 00.10 Diagnoos: mõrv: Mõtted Georgiast 01.05 3D Dokument: Higitavad naised* 02.00 Totaalne muutumine 02.50 TV Nightchat 05.55 Seitsmesed uudised	

HOROSKOOP 29.03.2008-04.04.2008

Koostas: Andres Klemet

JÄÄR - Nädala lõpp tuletab kiirel ajal unustatud sihtmärke taas meelde. Aja iseloom on kasvavalt jääramärgikeskne. Ajal, mil taevakaart Jäära märki alla kriipsutab, on äratundmisrõõmu palju. Kerge on varjust välja tulla ja ennast taas leida. Loode-tavasti on tal midagi uut ja kosutavat ütelda. Päevade jooksul on tal muutuste läbiviimise jaoks jõudu palju. Kõik see eeldab süvenemist ning põhjalikkust. Eeldatavasti avab see uusi ja huvitavaid suhtlemistasandeid ja kiindumusi.

SÖNN - Nädala viimased päevad laiendavad haaret ja viivad mujal maailmas olevaga kurssi. Kerge on muutuda suhete pinnal senisest konkreetsemaks. Ka võib ta kaaslastega taas trehvida ja kontakte taastada. Päevade jooksul on kokkupuuteid vähetuntuga palju. Hea on uues vallas orienteeruda, õppida uut. Harjumatu kiiruse kõrval on paigastnihutavat jõudu palju. Sõnnilt oodatakse konkreetset, sirgjoonelisust. Päevade jooksul on huvitavatesse paikadesse sattumise võimalusi palju.

KAKSIKUD - Kaksikutel on hea midagi lõpetada või algatada. Raske on surnud punkti seisma jääda ja liigvanameelsusega leppida. Päevade jooksul ei lasta tal eriti pikalt kaaluda ega unistada, sest otsustada tuleb kiiresti. Mõnikord on tundmatu kohas vettehüppamisest kasu, kuid hea oleks ka vanu väärtusi mitte unustada. Periood on seltskondlikult elav ning üllatav. Kerge on kuume- neva kambavaimuga kaasa minna. Kaksikuid üritatakse ühte ja teise kohta värvata.

VÄHK - Alanud aeg on suhete tihe ja virgutab emotsioone. Hea on kuu lõpus soojenenud kontaktide najal hiljem edasi liikuda. Päevade jooksul oodatakse temalt sageli vastupidavust ja tugevust. Ent kõigega harjub. Sageli ei ole solvumiseks või depressiooniks aega. Kiire tegutsemise jooksul lahenevad mitmed küsimused otsekui käigu pealt. Olukorrad arenevad ka kiirustamiseta. Argiste päevade jooksul peaks tema silmaring kiiresti laienema.

LÕVI - Lõvil on hea möödunud kuul alustatud suunas edasi minna. Udused olukorrad peaksid päevade jooksul klaaruma. Lõville omased jooned leiavad seitsme päeva jooksul rakendust. Tema nooruslikust pealehakkamisjõust on ühel ja teisel korral palju abi. Kiirele elurütmile vaatamata oodatakse temalt sageli püsivust. Liigne püsivus võib palju paha teha, aga süvenemine viib edasi. Päevade jooksul tuleb rännuvaim kergesti peale.

NEITSI - Neitsil on uut ja edasiviivat koostegevustasandil. Arengute käigus on raske on vanasse seisu toppama jääda. Kiirel ajal ei anta üksikasjadega tegelemise jaoks alati aega. Olulise ja vähemtähtsama eraldamine on vajalikust vajalikum. Vältida võiks äärmuslikke otsuseid. Diplomaatilisest liigutustest on ikkagi kasu. Päevade jooksul kummitavad lootused kipuvad täituma. Hea on surnud seisudest väljuda, midagi muuta. Uut ja huvitavat on oodata koostegevuspinnal. Ühisvastutuslikku on palju.

KAALUD - Kaalude roll kujuneb senisest konkreetsemaks. Päevade jooksul pälvi ta senisest suuremat tähelepanu. Päevade jooksul tulevad kaasinimeste vahelised seisukohad ja ootused esile. Erinevustele vaatamata on võimalik leida midagi ühendavat. Ta võib võlusõnade jõul ennast senisest arusaadavaks teha. Seltskondlik elevus nakatab humoorikusega ja maandab pingeid. Päevade jooksul elavnevad suhtlemisvõimused kujunevad liikumalükkavaks jõuks.

SKORPION - Skorpionil on uusi üleskutseid palju. Raske on udutada, kerge on asjalike otsustega lagedale tulla. Päevade jooksul kuluvad tema asendamatud omadused ära. Eriti otsustavatel hetkedel. Temalt oodatakse senisest suuremat tähelepanelikkust. Praegusel perioodil pole piasjade üle solvumise jaoks palju aega. Hea oleks olulist eraldada ebaolulisest. Perioodi jooksul suunduvad tema pilgud kiirel ajal märkamatuks jäänud pisi-asjadele.

AMBUR - Amburi tugevad jooned on tulnud juba pinnale. Vältida võiks mistahes liialdamisi. Kerge on ilmutada ettevõtlikkust ja püsivust. Raske on endale pealesurutuga kaasa minna - Ambur kipub iseseisvuma. Periood toetab julgeid liigutusi ja pealehakkavat riskijulgust. Raske on ennast pidurdada, hoopis lihtsam on ennast välja elada. Ambur tunneb ennast eriti hästi juhirollis. Hea minek on kokkupuudet lastega. Eriti ideederikas on ta ajasisustamisega seoses. Kui piiritunne ei kao, säilib ka tasakaal.

KALJUKITS - Nädala ja ühtlasi ka kuu lõpp laseb Kaljukitsel oma tugevate külgedega särada. Hea on muudatustega harjuda ning kohaneda. Päevade jooksul peaksid tema kohustused laienema. Avarduma peaks ka suhete ring. Kerge on olla avatud ja vahetu, raske on asja eest, teist takka, enesesse sulguda. Vältida võiks äärmuslikke suhtumisi ja ütlemissi. Kevadine aeg lähendab kodu ja oma ruumiga. Kerge on vanematega ühisele lainele jõuda. Kaljukits on traditsioonide taastamisel jõuline.

VEEVALAJA - Ühest kuust teise minev aeg toob Veevalajat esipinnale. Aja iseloom on vahelduslik ja aitab mitmete uuendustega haakuda. Päevade jooksul võtavad tema julged ja edumeelsed ettevõtmised laiaulatusliku iseloomu. Eneseväljendus vajadus kasvab. Kerge on erinevates olukordades sobivaid sõnu ja lähene-misviise leida. Kõik see võib tulla loomulikult, iseenesest. Päevade jooksul avanevate infokanalite tõttu saab ta ammustele küsimustele vastuseid.

KALAD - Kalade väljendusjõud on suur. Hea on midagi käivitada ja mõne otsusega maha saada. Aprilli algus toetab omaalgatuslikke ja originaalseid protsesse. Kerge on silma jääda, ükskõik, kas ta seda soovib või ei. Päevade jooksul oodatakse temalt aktiivsust ja julgust. Raske on udutada ja ümbernurgajuttudega piirduda. Kuigi närveermine võib olla veres, lahenevad probleemid selletagi. Periood aitab ärimaailmas kohaneda, sellest sotti saada. Kerge on otstarbekaid liigutusi sooritada.

ELUST ENESEST**Jalgpallikujuline urn jalgpallifännidele**

Viini juhtiv matusekorraldaja tõi spordifännidele mõeldes turule pallikujulised urnid. Matusebüroo usub, et pisut harjumatu kujuga urnidel on kindlasti huvilisi. Jalgpallikujulise urni maksumus on 362 eurot, vahendab uudist Reuters. Jääb vaid loota, et Austrias toimuvatel EM mängudel jälgivatel fännidel südamed vastu peaksid...

1,6 miljonit eurot võitnud mees läks tagasi tööle

Lotoga hiigelsumma võitnud mees ei suutnud kuigi kaua kodus istuda, vaid tõttas tagasi tööle. 25-aastane Luke Pittard nautis hõlpu poolteist aastat kuni tundis, et igatsus endiste kolleegide järele võtab võimust. 1,6 miljoni euro võrra rikkamaks saanud mees läks tagasi tööle McDonaldsi restorani, kus tema tunnipalgaks on 7,5 eurot. "Tunne on suurepärane. Olen jälle oma sõpradega koos," kommenteeris mees väljaandele Daily Mail. "Olen tõenäoliselt maailma õnnelikem mees. Lisaks lotovõidule on mul ka naine, kes armastab jalgpalli ja nüüd sain lõpuks ka oma vana töökoha tagasi," lisas ta. Luke Pittard kinnitab, et on töökaaslaste mees pisut hull, kuid ta ise usub, et töötamine ei mõju ühelegi inimesele halvasti. Ka miljonärile mitte. "Ma mõistan teda. Me nautisime McDonaldsis töötamist ja meil on seal toredad sõbrad," rääkis Luke'i elukaaslane Emma.

Külastaja võttis hobuse haiglasse kaasa

Enamik haiglakülastajaid viivad haigetele sõpradele-sugulastele tavaliselt lilli või viinamarju. Üks heasoovlik külastaja mõtles aga, et viib haiglas viibivale sõbrale külla tema lemmiklooma — hobuse. Külastajal õnnestus hobune märkamatuult Hawaii haigla registratuurist mööda viia, samuti õnnestus hobune paigutada lifti, millega kolmandale korrusele sõideti, vahendab Metro. Siiski jäid nad turvamehele vahele, kes peatas nende teekonna patsiendi juurde. Turvamehed lubasid hetkeks patsiendil oma lemmikloomaga kohtuda, kes oli pettunud, sest hobune ei olnudki tema oma. Nimelt oli heasoovlik sõber tallist võõra ratsu kaasa haaranud. Sõber vabandas oma tegu sellega, et ta püüdis haigla vastuvõtus kellegi tähelepanu saada, kuid kedagi ei olnud kohal. Haigla pressiesindaja teatas, et nende haiglasse on teretulnud ainult kassid ja koerad, sest hobuste haiglasse kaasatassimine võib ohtlikuks muutuda.

Kas tunned ära?

Vastuseid ootame järgmise nädala kolmapäevani, 2. aprillini 2008, toimetuse telefonil 671 2281 või e-postile kobruleht@gmail.com

www.harjuekspress.ee

NB! Meili teel vastates, palume ära märkida teie täpne postiaadress!

Õigesti vastanute vahel loosime välja Harju Ekspressi kolme kuu tellimuse.

Head arvamist!

Eelmise nädala lehes oli Tapurla vaatetorn. Loosiõnn naeratas järgmistele õigesti arvanutele:

**Maila Velström
Mare Krimann
Helery Okspuu
Heino Meeras
Nelli Randma
Georg Vaarnak**

Palju õnne!

RAAMAT

**MÄRTSIS
2008
ILMUVAD
RAAMATUD
www.varrak.ee**

Teatmeteosed

**David Alderton
SINU KASSI
SELETAJA**
Inglise keelest tõlkinud
Tiina Kanarbik

Kuidas aru saada, et kass on stressis, kuidas näitab kass välja, et ta on vihane, näljane või lihtsalt tüdinud ning mida teie kass

tahab oma kehakeelega öelda? „Sinu kassi seletajast” leiate vastuse nendele ja paljudele teistele kasipidamist puudutavatele küsimustele. Siin on palju häid nõuandeid alates sobiva kassitõu valimisest kuni kassi häiriva käitumiseni, nagu mööbli kraapimine, küünistamine, sirtsutamine ja toidu varastamine. 192 lk, pehme köide.

**Kim Wilde
ALGAJALE
AEDNIKULE**
Inglise keelest tõlkinud
Mari Laane

Igaüks võib alustada algusest ja õppida, kuidas luua oma unelmate aed. „Algajale aednikule” käsitleb aia planeerimise ja kujundamise põhitõdesid, raamat näitab, kuidas vali-

da oma aeda kõige paremini sobivaid taimi ja kuidas neid tippvormis hoida. Kim Wilde jagab teiega oma kogemusi, mis tegid temast Chelsea kuldmedali võitja, ja pakub teile inspiratsiooni, et muuta teie enda rohelised mõtted lokkavaks reaalsuseks. 224 lk, kõva köide.

**Melody Griffiths
HEEGELDAMINE.
MUSTRID JA IDEED**
Inglise keelest tõlkinud
Marin Pärtel

See raamat räägib kaunistest tänapäevastest heegeldistest. Rohkem kui 50 esemest koosnevast vahvast kollektsioonist leiaste esemeid nii iseendale, oma perele ja sõpradele tegemiseks kui ka kodu kaunistamiseks. Siit võib

leida ebatavalisi mõtteid ja oroginaalseid ideid – kõige lihtsamatest sallidest ja rätikutest mänguasjade, nägusate kampsunite, äärepitside ja titeriiteni. Kõik raamatus toodud mudelid on kavandatud seda silmas pidades, et nende tegemine oleks lihtne – alates tillukestest papudest, mis valmisvad minutitega, kuni jämeda-koeliste suurrättideni, mille saab valmis ühe nädalavahetusega. Siin on sulle, rätte ja mütse, heegeldatud ehteid, jakke, kapsuneid ja toppe. Lisaks peatükk “Väikelastele”, kust leiate rohkesti kõige armsamaid ideid. Peatükist “Kodu” leiate pleede ja katteid, äärepitsidega laudlina ja patju, mis lisavad ilu ja soojust igasse ruumi. 160 lk, pehme köide, mõõdukud 210 x 275 mm.

Inglise keelne esseekonkurss

Advokaadibüroo Tark & Co korraldab üliõpilastele suunatud inglise keelse esseekonkursi teemal “Opportunities for M&A in Estonia in the context of declining GDP growth” (“M&A võimalused Eestis langeva majanduskasvu tingimustes”).

**Advokaadibüroo
Tark & Co**

Konkurss on suunatud Tartu Ülikooli või Õigusinstituudi õigusteaduse viimase kursuse

tudengitele või magistrantidele. Kolme parima töö esitajale võimaldab Tark & Co tasuta võtta osa suvel toimuvast Student Campist 2008, mis korraldatakse koostöös parimate Skandinaavia- ja Baltimaade advokaadibüroodega. Student Camp on üliõpilastele suunatud õppelaager, kus osalevad igast riigist ühe advokaadibüroo partnerid, kes valivad endaga kaasa vastava osalejamaa parimad üliõpilased. Student Campil on esindatud Tark & Co koostööpart-

nerid Soome advokaadibüroost Hannes Snellman, Rootsist Mannheimer Swartlingist ning Lätist ja Leedust vastavalt Loze, Grunte & Cersist ja Sutkiene, Pilkauskas & Partnersist. Tark & Co partner Risto Vahimets toonitab, et advokaadibüroo on alati toetanud ja toetab ka edaspidi noorte juristide arengut ning veel õppivate juristide õpinguid ning juristitee algust; Student Camp jätkab sellist tegevust. Toimivas laagris arutatakse läbi ühe M&A

kaasus ja saadakse õpetust selle ala rahvusvahelistelt tippudelt. Räägitakse sellistest ärivaldkonna õiguslikest küsimustest, mis on praktilise töö käigus igapäevased, kuid mida kraadiõppes ei käsitleta. Esseede esitamise tähtaeg on 1. mai 2008, Student Camp toimub 26.-29. juunil 2008.

*Lisainfo ja täpsemad
esseekonkursi tingimused:
www.tarkco.ee
Tel. 611 0900*

Põhjamaade Draama Päevade keskmes on naine

Märtsikuu viimasel reedel ja laupäeval, 28.-29. märtsil toimuvate Põhjamaade Draama Päevade keskmes on naine. Vestlusringide ja näidendite abil uuritakse kuidas kujutab teater naise elu, rolle ja valikuid? Kas naisdramaturgid- ja lavastajad räägivad naistest teisi kui mehed? Kahe päeva kestel tulevad Eesti Draamateatris ettekandmisele teemast inspireeritud kaasaegsed näidendid kõigist viiest Põhjamaast. Sissepääs on kõigile vaba.

Madis Tilga

Draamapäevade sissejuhatava loengu peab Tallinna

Ülikooli dotsent, kirjandus- ja naisuurimusega tegelev filosoofiadoktor Leena Kurvet Käosaar. Seejärel saab reedel kuulata ühe Taani populaarsema näitekirjaniku Astrid Saalbach näidendit “Piet?”. See on tragöödia naisest, kes ei tulnud toime iseenese ja ümbruse kasvavate nõudmistega. Samasse päeva mahub veel eelmise aasta Põhjamaade kirjandusauhinna laureaadi, rootslase Sara Stridsbergi näidendi “Valerie Solanas saab Ameerikas presidendiks” katkendite ettelugemine. Sealt paistavad Andy Warholit tulistanud ja tõsiselt haavanud radikaalfeministliku naise elupildid - ülikoolipaigad, seksiäri, New Yorgi 1960ndate

segane kunstimaailm. Esimese päeva lõpetab vestlusring “Mängida naist teatris jaelus”, osalevad Soome Rahvusteatri näitlejanna Wanda Dubiel, taani näitekirjanik Astrid Saalbach, Islandi Rahvusteatri juht Tinna Gunnlaugsdottir, norra lavastaja Marit Moum Aune, soome lavastaja ja näitekirjanik Marina Meinander. Teinepäev toob esmaskordsest teatrihuvilise ette Anna Krogeruse “Armastusest minu vastu”. Lisaks publikumenule Soomes pälvis Anna Krogerus selle näidendiga noore uuendusliku kunstniku auhinna. Autor vaatleb võõrandumise ja kaugenemise protsessi perekonnas.

Absurdi, groteski ja lõikavat sotsiaalset kriitikat vahendab islandi näidend (Vala Thórsdóttir) “Kõök mõõdu järgi: tavalised õuduslood”. Norra kirjjaniku ja näitekirjaniku Olaug Nilsseni näidend “Märka mind, raisk” on naistemaa-tika tabusid eirav lavatükk, kus kosutavalt kombineeritud melodraamat ja huumorit. Loe lähemalt näidendite ja programmi kohta (www.norden.ee) Ootame kõiki teatrihuvilisi ja teatriprofessionaale.

*Korraldajad:
Eesti Draamateater,
MTÜ Nordplus,
Põhjamaade Ministrite
Nõukogu esindus Eestis.*

 HARJUMAA MUUSEUM

**Püsinäitus
HARJU ELU**
*Harjuma ajalugu muinasajast
tänapäevani*

**14.02 – 30.03.2008
VABARIIGILE – VALVEL!**
*Harjuma Muuseumi
kogudele tuginev
näitus on pühendatud
Eesti Vabariigi
90. aastapäevale*

**07.03 – 13.04.2008
KUNSTIRINGI SIRLETT
SÜNNIPÄEVAPIDU**
Keraamika- ja maalinäitus

Harjuma Muuseum
Linnuse 9, Keila
Avatud K–P 11.00 – 16.00
Tel 678 1668
www.muuseum.harju.ee

Harjuma Muuseumi uus näitus “Üllatavad avastused”

Harjuma Muuseumis saab 3. aprillist kuni 18. maini vaadata fotonäitust eelmise aasta suvel Harjumaal toimunud arheoloogilistest kaevamistest. Väljapanekuga tähistab muuseum 18. aprillil algavat muinsuskaitsekuud.

Harjuma Muuseum

Fookuses on kolm objekti koos tööde käigus avastatuga: kaevamised Jõelähtme vallas Jägala-Joa külas Jägala linnamäel, Saku vallas Tõdva külas Ildase talus ja Keila linnas Keila Jõepargis, endises Keila mõisa südames. Näituse pealkiri tuleneb asjaolust, et 2007. aastal läbi viidud kaevamised kummutasid seniseid oletusi ja lubasid teha uusi järeldusi. Jägala linnamäel välja kaevatud kaitseehiti-

se jäänused viitavad linnuse seni arvatust varasemale ehitamisajale. Tõdva küla oletatavas muistses asulakohas avastati hilisviikingiaegne metallurgiakompleks. Keila Jõepargis leiti ehitiste osi, mille kohta olemasolevatel kaartidel tähistus puudus. Näituse tekstide autorid on Mari Lõhmus, Ester Oras, Mauri Kiudsoo ja Ragnar Nurk. Fotode autorid on Andres Elliku, Mari Lõhmus, Ester Oras, Risto Tõrv, Mauri Kiudsoo ja Ragnar Nurk. Näituse kujundas Kätlin Janson. Arheoloogilisi kaevamisi jätkatakse tänava Jägala linnamäel ja Tõdva külas. Harjuma Muuseumis toimub samateemaline konverents 8. mail. Lisainfo konverentsi kohta on alates 14. aprillist Harjuma Muuseumi kodulehel.

Tõdva ühe rauasulatusahju väljapuhastatud põhi

Foto: Mauri Kiudsoo

Metsandustoetuste infopäevad

SA Erametsakeskus korraldab erametsaomanikele suunatud infopäevad metsandustoetuste taotlemise võimaluste tutvustamiseks.

- 31. märtsil Pärnus**, hotelli Strand suures saalis (Tammsaare pst 35);
1. aprillil Tallinnas, Põllumajandusministeeriumi suures saalis (Lai 39/41);
2. aprillil Paides, Paide Kultuurikeskuse väikeses saalis (Pärnu tn 8);
3. aprillil Rakveres, hotellis Wesenbergh (Tallinna 25);
8. aprillil Tartus, Tartumaa Keskkonnateenistuse suures saalis (Aleksandri 14).

Infopäeval tutvustatakse nii siseriiklikke kui ka uusi Euroopa Liidu metsandustoetusi.

Infopäeva ajakava:

16.30-17.30: Siseriiklikud toetused (SA Erametsakeskuse toetuste taotlemine, taotluste menetlemine ja toetuste maksmise kord).

17.30-18.00: Metsamajandamiskavade koostamise toetamise tingimused.

18.00-18.30: Pärandkultuuri objekti taastamise, hooldamise ja eksponeerimise toetamise tingimused ja vääriselupaiga kaitse.

18.30-18.45: Kohvipaus

18.45-19.10: Metsamajandusalase koostööprojekti elluviimise, nõustamise ja koolitamise tugisüsteemi arendamise ning koolimetsa asutamise ja tegevuse korraldamise toetamine.

19.10-19.30: Erametsaomanike rühma- ja individuaalse nõustamise toetamise tingimused.

19.30-20.00: Raiesmiku uuendamise toetamine.

20.00-21.00: Euroopa Liidu uute metsandusalaste toetuste tutvustus: „Natura 2000 toetus erametsamaale“ ja „Metsade majandusliku väärtuse parandamine ja metsandussaadustele lisaväärtuse andmine“.

Lektorid: SA Erametsakeskuse spetsialistid

Infopäevadest osavõtt on tasuta.

Lisainfo: SA Erametsakeskus Tartu mnt 63, 10115, Tallinn
 Tel 652 5333 e-post eramets@eramets.ee, www.eramets.ee

Kevadbball

29.märtsil 2008 toimub Paldiski Gümnaasiumis KEVADBALL, kuhu on oodatud vanema astme õpilased (alates 8.klass), õpetajad, vilistlased ja kõik lapsevanemad (1-12kl)

UKSED AVAME KELL 17.00. BALLI ALGUS 17.30.

BALL KESTAB ORIENTEERUVALT 23.00-ni

PILETID EELMÜÜGIST 70.- JA KOHAPEALT 90.-

(koha peal müüakse pileteid tund aega pärast uste avamist)

PILETITE EELMÜÜK JA BRONEERIMINE: birgitta@paldgym.edu.ee

BALLIL MITMED ÜLLATUSED, TEISEL KORRÜSEL AVATUD KOHVIK JA PILDISTAMISE VÕIMALUS.

KINNISVARA

* Müüa soodsalt 40km Tallinnast, Kose alevikus, jõe lähedal kivimaja, üldpind 180m2, krunt 1225m2. Tel. 551 3940
 * Müüa avar, hea asukohaga 4-toal. krt (2/7) Keilas, 100m2. Avatud suur tuba-köök, rõdud, saun, WC eraldi, kelder. H: 1,6 milj. krooni. Info tel. 529 0495
 * Müüa 1-toal krt. Keila kesklinnas, Põhja tn. 5/5, 33m2, kesklinn kaks sammu, otse omanikult. Tel. 520 9140
 * Müüa 1-toal krt. Keila tervisekeskuse lähedal, 36m2, 5/5, SOODNE HIND! Tel. 5329 2979
 * Müüa remonditud 3-toal keskküttega krt Särevere alevikus Türi linnast 3km, looduskaunis koht. Lähedal kauplus, söökla, postkontor, lasteaed, Türi TMK, spordihall, staadion, mõisahooned pargiga, valgustatud jalgratta teed, Pärnu jõgi ja seenemetsad. Hind 395 000.-. Tel. 526 0943, 5332 7223

MÜÜK

* Müüa puitbrikett, turbabrikett, kivisüsi, puitgraanul, tel.637 9411, 5692

4924 www.leilibrikett.ee
 * Müüa toidukartuleid kohaletoomisega. Hinnad alates 4kr/kg. Tel. 671 7996, 5662 2444

OST

Vanametalli ost, vajadusel lõikamine, konteinerid ja transport. Hinnad on kevadiselt kõrged. Asume Tutermaal, OÜ Metanex tel. 678 2055 või 5015 433

* Ostame metsa- ja põllumaad. Info: www.kinnistu.ee. Tel. 526 3986
 * Ostan vanarauda ja väärismetalli. Tel. 5383 7866
 * Ostame kaubaaluseid. Tuleme ise järgi. Tel. 5383 7866
 * Soovime osta saunavihat. Tel. 505 9323

TÖÖ

* Töömahu suurenemisega vajatakse haljastustöölisi. Palk 6500 - 15000kr kätte. Tel. 5301 4245, e-mail: info@cornflower.ee
 * Pakkuda tööd Jõgisoo Forellipüügis (Sauelt 5 km) baaridaamile. Osalise või täistööajaga. Tel. 516 3416
 * AS KMV võtab tööle

logistika assistendi. Vajalik soome, vene ja inglise keele oskus suhtlustasandil. Info telefonil 674 7540

* Rummu Lastepäevakodu otsib vene rühmadele eesti keele õpetajat (koormus 0,3 kohta). Info telefonil 607 1240.
 * Keila Gümnaasium võtab tööle asenduskoristaja. Tööleasumise aeg kohe. Täiendav info tel. 604 5290 või 517 4813.

Tallinnast 15 km. kaugusel asuv, kaasaegne põllumajandusettevõtte pakub tööd eelneva töökogemusega **traktorist-kombainerile**. Elamiseks 2- või 3-toaline, korralikult remonditud ahjuküttega korter. Tel: 506 3876; pakar@hot.ee

Avaldame kaastunnet Ludmilla Antonovale perega isa

VLADIMIR ROMANTŠIKU

surma puhul

Kaastöötajad Keila raamatukogust

Olete oodatud kauplusesse **MemmeMusi**, Keilas Jaama 6.

Pakume:

- beebitooteid
- vabaajarõivaid koolilastele
- ehteid
- lastele tegevusnurk

Avatud :

E – R. 10.00 – 18.00
 L . 10.00 – 15.00

TEENUS

*- Peo- ja peielauad
 - Lõunasöökide kohalevedu asutustele Tel. 511 9734
 * Üldehitustööd. Tel. 520 9301
 * Hauakivide valmistamine (käsitöö), tööd ka kalmistutel, hauapiirete valmistamine. E-R tel. 678 0497, 5809 1622, Keila, Keskväljak 10A, (Hansapanga taga)
 * Teostan laadur-ekskaavatori teenustöid Tel. 565 9658
 * Firma teeb katuseremonditöid ja plekksepatöid, samuti pakub transportteenuseid. Tel.5558 7772. info@lonefor.ee

Austatud Keila valla memmed-taadid!

Olete oodatud

KEVADPEOLE

Kloogaranna Noortelaagrisse

01. aprillil algusega kell 14.00

Busside väljumisajad:

I ring		II ring	
Viigardi	13.00	Karjaküla	13.00
Maeru	13.05	Tõmmiku	13.05
Luuri	13.10	Käesalu	13.10
Ohtu	13.20	Keila-Joa	13.20
Lehola	13.30	Meremõisa	13.25
Niitvälja	13.35	Lohusalu	13.35
Illuka	13.40	Laulasmaa	13.45
Klooga side	13.45		
Klooga rdj.	13.45		
Türnpuu	13.50		
		III ring	
		Laoküla	13.30
		Põllküla	13.35
		Kersalu	13.40

Info tel. 604 6119

Keila Vallavalitsus

Klooga harjutusvälja kasutusgraafik
31.03.2008 – 13.04.2008

Kuupäev	Algus kellaaeg	Lõpp kellaaeg	Tegevus*
31.03	07.00	22.00	Laskeharjutus
01.04	07.00	22.00	Laskeharjutus
02.04	07.00	22.00	Laskeharjutus
03.04	07.00	22.00	Laskeharjutus
04.04	07.00	22.00	Laskeharjutus

* Laskeharjutus: kasutatakse tulirelvasid.

NB! Vajadusel teostatakse Päästeameti poolt demineerimistöid.

Lisainfo: tel. 5326 8423; e-post: klooga@mil.ee

Vasalemma Vallavalitsus

teatab detailplaneeringu algatamisest **Karjamaa maaüksusel Veskikülas**.

Detailplaneeringuga nähakse ette viie elamukrundi moodustamine, moodustavatele kruntidele ehitusõiguse ning hoonestustingimuste määramine. Planeeringuala suurus on 3 ha.

* Tänavakivide paigaldus ja haljastus. Tel. 5194 7042
 * Vuuk Ehitus OÜ ehitusteenused Keilas, Harjumaal, Tallinnas. Majakarbid soodsa hinnaga. Tel. 5011444, e-post: vuukehitus@hotmail.ee

MUU

* JÜRI RATTAPOOD. Mõisa tee 10, Jüri, Rae vald. Jalgrataste müük,

hooldus, remont + varuosad. Tel 607 2101
 * Koristan teie metalli- jaätmed. Ostan üldiseid el.mootoreid, kulda, hõbedat, vanavara. Tel. 5340 0624

VANAVARA LAAT!

5. aprillil Keila turul. **Kõik müügis!** Tel. 5558 3822

Meie sügav kaastunne Gert Saalistele

ISA

Surma puhul

AS Draka Keila Cables

Harjuma Keskkonnateenistus ja Harjuma jahimehed mälestavad ajakirja Jahimees peatoimetajat

ÜLO KRAANI
 1945 - 2008

Südamlik kaastunne Agnes Liepkalusele

PISIPOJA

kaotuse puhul

PKC Eesti AS

**HÜPOTEEKLAEN
LÜHIAJALISED LAENUD
AUTOLIISING**

Ilma palgatõendita
Väike intress
Kuni 20 aastat

www.ehital.ee

**EHITAL
LIISING**
ALTERNATIIVNE FINANTSEERIMINE

Tallinnas:
Ahtri 6 A (Admirali maja)
Tel.: 62 64 345, faks: 62 64 348
e-mail: ehital.liising@mail.ee

PROPAN
TÕHUS JA PUHAS VEDELGAAS

SOODSAIM HIND NÜÜD JA ALATI:
Majapidamisgaas laost 21 kg: 365.- kr.
KOHALEVEOGA 21 kg: Vaid 425.- kr. !!!
PROPAN 21 kg: 455.- kr

**Allahindlus lepingulistele
klientidele!**

www.propan.ee
Ootame Teid:
AS Propan Keilas:
Tallinna mnt.14
Tel: 6045457

RADAR
AUTOKOOL

**Autokool Radar
kutsub
B-kat. autojuhi-
kursustele.**
Eesti- ja venekeelsed grupid

Keila: Keila Ühisgümnaasium, Pargi 2, kab. 101.
Registreerimine: 28.03 ja 04.04 kell 18.30.
Klooga: Klooga Kultuuri- ja Noortekeskus,
Aedlinna tee 3. Registreerimine: 30.03 kell 11.00.
Tabasalu: Tabasalu Ühisgümnaasium, Kooli 1,
kab. 022. Registreerimine: 02.04 kell 18.00.
Paldiski: Paldiski Vene Gümnaasium, Peetri 26,
kab. 7. Registreerimine: 30.03 kell 10.00.

Info tel. 648 4141, 5660 5050, 5373 0155.
www.autokoolradar.ee
autokoolradar@hotmail.ee

HARJU EKSPRESS

Tööd saab:
**VEEVÄRGI
LUKKSEPP**

Sobiv kandidaat omab varasemat
töökogemust vee- ja kanalisatsioonirajatiste
hooldamisel ning remondil.
Nõutav autojuhiloo olemasolu.
Ettevõtte pakub: stabiilset töökohta ja
kindlat palka.
Töösoovijatel palume ühendust võtta
telefonil 678 0123,
e-post: keilavesi@keilavesi.ee,
aadress Ehitajate tee 7, Keila

Keila Vallavalitsus

kavatseb algatada detailplaneeringu
**Karjaküla kalmistu ja Kalmistu tee maa-
alal ning Tõmmiku külas asuval Mäesauna**
1 maaüksusel (katastritunnusega 29501:007:1332).

Planeeringu eesmärk on kalmistu ala ja Kalmistu tee
planeerimine. Mäesauna 1 maaüksusele moodustatakse
elamumaa sihtotstarbega krundid ning määratakse kruntide
ehitusõigused. Planeeritava ala suurus on umbes
9ha.

Keila Vallavalitsus

korraldab 04.04.2008.a kuni 17.04.2008.a
**Lehola külas asuva Talukoht 2 maa-
üksuse** (katastritunnus 29501:010:0352,
pindalaga 9683m2) planeeringu avaliku väljapaneku.
Planeeringuga moodustatakse kaks äri- ja tootmismaa
krunti, lahendatakse juurdepääsutee kruntidele ja kruntide
varustamine tehnovõrkudega.

Planeeringuga saab tutvuda Keila Vallavalitsuse kantse-
leis aadressil Keila Paldiski mnt 21, kantselei tööaegadel
(E, T, N – 8.30-17.00; K – 8.30-19.00; R – 8.30-14.30,
täpsem info telefonil 678 0665).

Keila Vallavalitsus

avalikustab ajavahemikul **04.04.2008.a kuni
17.04.2008.a Keila vallas asuvatele väi-
kekohtadele** (aiandus- ja suvilaühistud)
kohanime määramise eelnõu.

Eelnõuga saab tutvuda Keila Vallavalitsuse kantseleis
Keilas aadressil Paldiski mnt 21, kantselei tööaegadel
(E, T, N – 8.30-17.00; K – 8.30-19.00; R – 8.30-14.30)
ning kodulehel www.keilavald.ee. Täpsem info telefo-
nil 678 0665.

Info aadressil
Paldiski mnt 35, 76606 Keila
Faks 674 7553,
e-post urmas@haret.ee
www.haret.ee
Tel 674 7559; 503 7443

Haret AS puidutööstus võtab tööle
PUIDUTÖÖSTUSE LIINIOPERAATOREID

Kandidaadilt eeldame:
* korralikkust
* kasuks tuleb töökogemus
puidutööstuses

Pakume:
* alalist ja hästi tasustatud
motiveerivat tööd
Töö on vahetustega.

RAE VALLAVALITSUS

teatab järgmiste detailplaneeringute avalikust
väljapanekust 07. aprillist kuni 21. aprillini 2008:

- **Lagedi alevik Jüri tee 7 kinnistu**
Detailplaneeringuga nähakse ette kinnistu jagamine 2 pereelamu-
krundiks ning moodustatavatele kruntidele ehitusõiguse ja hoo-
nestustingimuste seadmine.
- **Järveküla küla Vana-Veski tee 33 kinnistu**
Detailplaneeringuga nähakse ette kinnistu maakasutuse sihtotstar-
be muutmine ärimaaks ning moodustatavale krundile pagaritööko-
ja ja kohviku rajamine.

Detailplaneeringutega saab tutvuda igal tööpäeval Rae
Vallavalitsuse ehitusameti - ja maa-ameti hoones aadressil
Jüri alevik Aaviku tee 1.
Märkused ja ettepanekud detailplaneeringute kohta esitada
Rae Vallavalitsusele kirjalikult hiljemalt 21. aprilliks kella 17.00
või e-posti aadressil info@rae.ee

RAE VALLAVALITSUS

teatab järgmiste detailplaneeringute algatamisest:

- **Lehmja küla Loomäe tee 2, Loomäe tee 4/Gaasi
tee 13 ja Loomäe tee 4a**
Algatatud Rae Vallavolikogu 11. märtsi 2008 otsusega nr 380
- **Salu küla Koidu II kinnistu ja lähiala**
Algatatud Rae Vallavolikogu 11. märtsi 2008 otsusega nr 378
- **Soodevahe küla Betooni tn 19 kinnistu ja lähiala**
Algatatud Rae Vallavolikogu 11. märtsi 2008 otsusega nr 379
- **Assaku alevik Villemi ja Piibelehe kinnistud ja lähiala**
Algatatud Rae Vallavalitsuse 11. märtsi 2008 korraldusega nr 283

järgmiste detailplaneeringute mittealgatamisest:

- **Tuulevälja küla Vaskjala küla/Raudsepa II kinnistu**
Rae Vallavolikogu 11. märtsi 2008 otsus nr 381
- **Tuulevälja küla Leiva ja Väike Leiva kinnistud**
Rae Vallavolikogu 11. märtsi 2008 otsus nr 382

järgmiste detailplaneeringute kehtestamisest:

- **Peetri küla Säase kinnistu**
Kehtestatud Rae Vallavalitsuse 26. veebruari 2008 korraldusega
nr 241. Säase kinnistu 4710 m² suurusele maa-alale kavandatud
2 elamumaa sihtotstarbega krunti pereelamute (üksikelamute)
ehitamiseks.
- **Assaku alevik Jäätma kinnistu**
Kehtestatud Rae Vallavalitsuse 18. märtsi 2008 korraldusega nr
322. Jäätma kinnistu 5790 m² suurusele maa-alale on kavandatud
2 elamumaa sihtotstarbega krunti pereelamute (üksikelamute)
ehitamiseks.

järgmise detailplaneeringu mittekehtestamisest:

- **Kopli küla Lõhe kinnistu**
Rae Vallavolikogu 11. märtsi 2008 otsus nr 372

PG
PIKALIIVA GRUPP

Rannamõisa tee 7b
(Räga 16), Tallinn
www.pikaliiva.com
Tel 609 6194

E-R 9.00-19.00
L 9.00-15.00

Teostame tehnoülevaatust:
sõiduautodele (ka neliveolised), väikebussidele, kaubikutele, veoautodele (kuni 3,5T),
haagistele, mootorratastele, ratastraktoritele, liikurmasinadele ja nende haagistele.

Lp. Automaanikud ja Lp. Fermaajukid

TEHNOÜLEVAATUS
kiirelt ja kvaliteetselt sõbralike hindadega

NB! 50% HINNASOODUSTUS PENSIONÄRIDELE

brightside
www.brightside.ee

kodulehed disain illustratsioonid

Trahter Hüüru Veski
**Trahter
Hüüru Veski**
otsib oma mees-
konda suve hoo-
ajaks lisajõude!

Pakume tööd:
koka-abile, grillmeistrile,
ettekandjale ja koristajale.

Töö graafiku alusel.
Õhtuti viime oma töötajad koju,
olemas ka ööbimis võimalus.
Info tel 5691 1278 või
kirsti@hyruveski.ee

**VIHJETELEFON OOTAB
KÕIKI TÄHELEPANEKUID
ÜMBRITSEVAST!**
671 2281

KOBULEHT@GMAIL.COM